3MICT

Засідання сорок третє, ранкове (Вівторок, 23 травня 2017 року)

Виступи уповноважених представників	
депутатських фракцій і груп	4
Внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг	16
Заява фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	24
Внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації	25
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо використання окремих елементів благоустрою та контактної мережі при здійсненні рекламної діяльності»	47
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток концесійного будівництва автодоріг, мостів і тунелів»	55

Прийняття рішення про направлення до комітету	
на доопрацювання проекту Закону «Про внесення	
змін до Закону України «Про рекламу»	
щодо удосконалення регулювання реклами	
послуг народної медицини (цілительства),	
послуг, пов'язаних із залученням коштів населення,	
об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового	
ринку на радіо»	55
ринку на радіол	55
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення	
зміни до статті 48 Закону України «Про	
телебачення і радіомовлення» щодо	
строку зберігання передач»	73
р. п	
Відхилення проекту Закону «Про внесення	
змін до деяких законодавчих актів	
України щодо запровадження кримінальних	
проступків»	81
Заяви народних депутатів України щодо голосування	88
Результати поіменної реєстрації	

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ СОРОК ТРЕТЄ

Сесійний зал Верховної Ради України 23 травня 2017 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Шановні народні депутати, прошу заходити до залу та підготуватися до реєстрації.

Колеги, можемо переходити до реєстрації? Прошу зареєструватися, будь ласка.

У сесійному залі зареєструвалися 330 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Хочу нагадати, що в нас сьогодні на розгляді два блоки питань. Перший блок – це питання про освіту, щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг. Другий – питання засобів масової інформації та реклами. Хочу наголосити, що головним законопроектом цього блоку буде проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» (№5313). Це черговий крок щодо оборони нашого національного простору та нашої мови. Зараз в умовах війни це питання національної безпеки. Ми вже прийняли закон про квоти для радіостанцій і побачили ренесанс української пісні. Сьогодні ми маємо необхідність і обов'язок подібний закон прийняти для телебачення. В умовах гібридної війни проти України зі сторони Росії мова – це не лише спілкування, сьогодні вона стає збро ϵ ю, а зброю ворогу не віддають. Тому прошу підтримати цей проект закону, який передбачає обов'язкову частку української мови на загальнонаціональних каналах – 75 відсотків, на регіональних 50 відсотків. Була проведена дуже велика робота в комітеті. Прошу, щоб усі народні депутати були в залі. Нам важливо, щоб була достатня кількість голосів для прийняття такого закону.

Третій блок — це питання екології, які нам важливі для євроінтеграції. Попрошу колег народних депутатів бути активними й дієвими під час розгляду цих двох тематичних питань сьогодні протягом пленарного дня. Сподіваюся, день буде насиченим, ефективним і результативним.

А зараз ми переходимо до першої частини робочого дня — це 30 хвилин виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Хочу наголосити, що запис відбувається через електронну систему. Прошу всіх голів і представників фракцій, хто має бажання взяти участь у виступах, підготуватися до запису.

Отже, прошу провести запис для виступів від депутатських фракцій та груп. Колеги, проводиться запис.

Немиря Григорій Михайлович передає слово Юлії Володимирівні Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Розпочати хочу з того, що зараз в Україні після двох революцій практично згортається демократія, згортається свобода слова, яку такою важкою ціною вибороли люди, у тому числі ті, які загинули на Майдані.

Сьогодні Адміністрація Президента влаштувала просто терор проти команди партії «Батьківщина». Нас і мене особисто не пускають на жодний прямий ефір, а якщо і пускають, то в навантаження з тими людьми, які в прямому ефірі просто поливають брудом нашу команду і за спеціальними технологіями організовують такі ефіри. Хочу сказати, що з часів Януковича це саме гідне продовження всіх цих історій. Проте наша команда долатиме цю інформаційну брудну блокаду, ми будемо їхати до людей і розмовляти з ними напряму.

Крім того, зараз розпочалися так звані нові пакети реформ: пенсійна, реформа охорони здоров'я, реформа ринку землі, реформа ринку електроенергії. За цими напрямами продовжується нищення економічного становища кожної української родини.

Що стосується пенсійної реформи, то наша команда строго розділить її на дві частини. Це обов'язкова для уряду Гройсмана

індексація пенсій за повною мірою на відсоток реальної інфляції, а також обов'язкове, передбачене за законом осучаснення пенсій, яке за останні три роки мало привести до збільшення пенсії мінімум вдвоє. Три роки цього не робили і зараз намагаються прикрити реальне знищення прав сьогоднішніх та майбутніх пенсіонерів так званим підвищенням пенсій, які потрібно зробити не в межах пенсійної реформи, а в межах їх осучаснення та індексації, як цього вимагає закон. Вони намагаються показати підвищення пенсій як реформу (це їх обов'язок), а крім того, скасування податку на пенсії працюючих пенсіонерів. Законопроект фракції «Батьківщина» вже два роки лежить в парламенті. Треба прийняти і скасувати цей податок. Але реальна пенсійна реформа, яку вони пропонують, де-факто буде збільшувати страховий стаж. Люди, які не пропрацюють 35 років безперервного страхового стажу, не будуть мати право отримати пенсію за віком. Це означатиме, що люди отримуватимуть пенсії, на жаль, починаючи з 63-65 років і більше залежно від того, який у них буде трудовий стаж. За це категорично не можна голосувати. Тому фракція «Батьківщина» за підвищення пенсій обов'язкове, але проти цієї пенсійної реформи, яку упакували в підвищення пенсій і хочуть протягнути стратегію знищення українських пенсіонерів. Я прошу зал зайняти таку само позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської групи «Воля народу» Лабазюк Сергій Петрович передає слово Рибчинському.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний український народе, дорогі колеги! Уже тиждень українське суспільство нібито обурюється тим, що закрилися російські соціальні мережі. Думаю, що це насправді щастя, тому що це треба було зробити ще три роки тому, коли ми побачили в Криму російських «зелених чоловічків». Моя сумлінна і абсолютно патріотична позиція полягає в тому, що навіть у соціальних мережах Facebook і Twitter ми повинні позбутися всього російського, проте, на жаль, ми там не керуємо. А не керуємо тому, що інформаційна політика держави

на сьогодні нульова. Ми три роки тому створили Міністерство інформаційної політики, яке є лише на папері. Папір витримає все. Телевежа на Карачуні була знову відновлена лише в грудні, тобто на окупованій і прилеглій територіях не було зовсім ніякого українського мовлення фактично до нового року. Це неприпустима історія. Навіть наші бійці АТО там змушені слухати і дивитися все російське, і натомість не можуть вибрати нічого українського.

За три роки роботи Міністерства інформаційної політики не створено жодної української соціальної мережі. Навіть не проведено ніякого тендера або не виділено ніяких грантів, на жаль. Ми сьогодні мали б уже замість тих «Одноклассников» і «ВКонтакте» свою українську мережу, в якій були б мільйони людей.

Але я розумію, чому це сталося буквально на тому тижні. Справа в тому, що за Петра Олексійовича в 2014 році проголосували майже 10 мільйонів людей, а в соціальних мережах російського походження знаходиться 25 мільйонів людей, які за нього не голосували. То навіщо вони потрібні, коли на наступних виборах вони будуть абсолютно непридатні. І це, мабуть, єдина суттєва причина їхнього закриття.

На жаль, ми сьогодні не впливаємо на *Facebook* і *Twitter*. Там немає навіть пропагандистської сторінки України, де вона була б правильно і гідно представлена. Сторінка України у Вікіпедії — це просто жах. Вона не презентує країни, а фактично призентує наших політиків. У нас є розгорнуті сторінки найвищого ешелону влади. Вони піарять себе, але ніхто з них не піарить України, а без України вони нулі. Тому я закликаю на цьому тижні в п'ятницю викликати міністра інформаційної політики, який вже три роки займає цю посаду і жодного разу не звітував. Нехай він розкаже, що робиться в інформаційній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Взагалі-то в чому полягає вплив російської пропаганди на українське суспільство? Передусім у тому, що Росія штучно створює ажіотаж навколо мовного питання. Його просто не існує. Більше того, я ніколи не бачив, щоб били людину, яка розмовляє російською, але натомість багато є випадків, коли б'ють людину, яка розмовляє українською.

Я хотів би соціальної справедливості, хотів би, щоб ми, зрештою, розпочали і завершили процес українізації країни.

Дуже вам дякую. Проголосуймо сьогодні за квотні закони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Розраховую, що вся група буде голосувати дисципліновано.

Від фракції «Опозиційний блок» Юрій Бойко.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати, минулий тиждень засвідчив, що ефективність роботи парламенту продовжує падати до нуля, а разом з ним і рівень довіри громадян. Минулого тижня був прийнятий лише один закон, який має реальну користь — закон про харчування дітей-переселенців. Усе інше спрямоване на пошук ворогів, насамперед проти опозиції. Крім того, у суспільстві негативно сприйняті спроби наступу на свободу слова через закриття доступу до соціальних мереж і блокування бухгалтерського програмного забезпечення. Реакції парламенту на ці рішення немає, як і на більшість соціально-економічних викликів у суспільстві.

На зустрічах з виборцями все частіше можна почути запитання: «Навіщо депутати взагалі збираються? Нехай відпочивають далі».

Минулого тижня була спроба презентації пенсійної реформи. Головну проблему — дефіцит Пенсійного фонду — в уряді пропонують покрити за допомогою маніпуляції зі страховим стажем населення. Це черговий обман, у якому слово «реформа» звучить як новий спосіб забрати в народу гроші. В Україні, де на одного пенсіонера припадає один працюючий, у якого середня зарплата 6 тисяч гривень, пенсія не може бути більшою за 1,5 тисячі.

З огляду на те, як посилюється економічна криза, зростає трудова міграція, наповнення Пенсійного фонду буде погіршуватися і кожного разу нам будуть пропонувати чергову реформу.

Тому першим кроком пенсійної реформи повинен стати запуск економіки і створення нових робочих місць. Другий крок — зниження тарифів і податків для зростання заробітних плат і виходу бізнесу

з тіні. Те, що можна зробити вже зараз для збільшення пенсій – скоротити бюджетно-силовий блок і використати надходження від інфляції, разом це 70 мільярдів гривень для підтримки пенсіонерів.

І насамкінець. Пропоную заслухати детальний звіт уряду без політичного шантажу народних депутатів можливою відставкою Кабміну. Хочу нагадати, що у всіх країнах голосують за довіру уряду. Нам потрібна конкретна програма щодо стабілізації економічної ситуації в країні. Необхідні реальні структурні перетворення в соціальній сфері, які відповідали б інтересам найменш захищених верств населення України, а не вимогам західних кредиторів, на чиїх грошах і тримається чинна влада.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Ляшка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні громадяни України! Більше місяця тому ми разом відбили атаку НКРЕКП і нинішньої влади у змові з олігархами на ваші гаманці. НКРЕКП запровадило абонплату за газові лічильники, і незалежно від того, скільки використовують газу, кожен мав би заплатити додаткові 200-300 гривень щомісяця за користування газовими лічильниками. Після того коли мільйони людей по всій Україні піднялися, після того коли команда Радикальної партії кілька разів навідалася до НКРЕКП, до уряду, ми змусили скасувати це рішення про абонплати. Але як виявилося, недовго ми раділи цій перемозі. За моєю інформацією, в НКРЕКП знову готується кулуарно, таємно від людей рішення про відновлення абонплати за газові лічильники. Це означає, що нинішня влада у змові з олігархами Фірташем, Льовочкіним, Бойком не полишають наміри грабувати вас, витягуючи гроші за користування газовими лічильниками.

Ми звертаємося до НКРЕКП, до уряду з вимогою відмовитися від цих грабіжницьких планів, адже ціна за вартість транспортування газу, за користування газовими мережами вже закладена в нинішню ціну газу, яка становить 7 тисяч гривень.

Крім того, я знову звертаюся до уряду з вимогою повернути до державного управління державні газорозподільні мережі, якими безплатно упродовж років користуються Фірташ, Льовочкін, Бойко і компанія олігархів тут, в Україні. Ці газорозподільні мережі були побудовані за державний кошт, за людські гроші, як, наприклад, сільські газопроводи. Потім рішенням уряду Януковича, Азарова ці мережі були передані в безплатне користування Фірташа, Льовочкіна і компанії, але українці щодня платять мільярди з власної кишені для того, щоб набивати кишені олігархів. І нинішня влада, яка у змові з цими олігархами, продовжує дозволяти олігархам збагачуватися.

Я звертаюся до Прем'єр-міністра Гройсмана. Ми приходили до вас на засідання уряду всією фракцією, ви нам обіцяли невідкладно розглянути це питання, прийняти рішення уряду. До вас є відповідне звернення «Нафтогазу». Ми вимагаємо виконати ті обіцянки, які ви давали, і повернути до державного управління народні газорозподільні мережі.

Я вимагаю від вас припинити збагачувати за рахунок українців олігархів. Кожна людина в Україні сьогодні платить гроші, щоб Фірташ, Льовочкін і компанія набивали свої кишені, а потім за ці крадені гроші знову доривалися до влади. Припиніть грабувати українців! Поверніть державні мережі народу!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Віктора Бондаря.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні друзі! Безумовно, я не хочу підливати масла у вогонь щодо пенсійної реформи. Ми розуміємо, що мова йде про те, що треба зекономити кошти Пенсійного фонду. На жаль, метод і спосіб економії, на погляд партії «Відродження», не дуже правильний, а точніше сказати, абсолютно нелогічний. Економія за рахунок підвищення

трудового стажу і підняття пенсійного віку — вибачте, це вже знущання, це не той спосіб, про який завжди каже наша фракція.

Ми говоримо про те, що якщо хочемо наповнити Пенсійний фонд, треба дати можливість піднятися з колін і стати на ноги промисловості, заводам, підприємствам, бізнесу, зняти це підвищення, шалений темп тарифів, навантаження на підприємства. І тоді почнеться зростання економіки, зростання на виробництві, підвищення зарплат. Завдяки підвищенню зарплат почнеться наповнення Пенсійного фонду. Це єдиний правильний метод, який сьогодні в Україні має право на життя, а все інше — це від лукавого.

Але є два дуже практичні питання, про які я хочу мовити. Минулого тижня під стінами парламенту України відбувся мітинг чорнобильців. Спікеру парламенту Андрію Володимировичу передали десятки тисяч підписів чорнобильців, які вимагають повернути їм те, що вони реально заслужили. 31 рік тому ці люди ризикували життям заради того, щоб врятувати Україну, Європу від радіації. У 2004 році в них забрали пільги, право на нормальну пенсію і таке інше.

Наша партія спільно з чорнобильцями розробила законопроект №6292, яким передбачається повернення пільг, соціальна допомога, нормальна пенсія тим чорнобильцям, які реально рятували життя українців. Ми вимагаємо поставити це питання на голосування. Сьогодні десятки тисяч підписів збираються по всій країні. Це реальне питання, яке має бути вирішене тут, у парламенті.

Я не вірю, що ніхто не захоче проголосувати за це. Думаю, що зал одностайно підтримає це питання. Воно може бути дуже швидко вирішене. Справа лише в тому, чи хоче влада допомогти чорнобильцям, чи не хоче. Думаю, що треба ставити на голосування і вимагаємо це.

Ми вимагаємо також поставити на голосування законопроект №6063 про допомогу молодим сім'ям, про допомогу при народженні дітей. Мова йде про те, що держава має повернути допомогу при народженні дітей від 72 тисяч до майже 90 тисяч залежно від того, яку дитину народжує молода родина — першу, другу чи третю. Мова йде про те, що сьогодні вже смертність перевищує народження в Україні майже в два рази. Лише за перший квартал практично на 100 померлих було лише 59 народжених. Люди добрі, треба мати державну

програму підтримки молодих сімей! Треба допомагати при народженні...

ГОЛОВУЮЧА. 30 секунд, будь ласка. Завершуйте.

БОНДАР В.В. Треба вирішувати це питання. Розробити державну програму підтримки молодих сімей, надати пільгові кредити під будівництво, під купівлю житла. Дати підтримку при народженні дітей. І тоді держава буде мати перспективу. Інакше смертність буде поглинати, народжуваність буде падати, а залишки молоді поїдуть до Європи через безвізовий режим на заробітки і ніколи не повертатимуться сюди.

Пропоную підтримати цей законопроект і поставити на голосування. Думаю зал нас підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Артура Герасимова, «Блок Петра Порошенка».

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загально-державний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Хочу ще раз нагадати, що вчора офіційний журнал Європейського Союзу оприлюднив закон про надання безвізового режиму українським громадянам. Залишилися лічені дні. Уже з 11 червня українці вільно зможуть перетинати кордон Євросоюзу.

Однак значення отримання візової лібералізації заховано значно глибше, ніж просто в можливості безперешкодно подорожувати Європою. Це остаточний і безповоротний вихід з орбіти Москви, жирна крапка в більш ніж 300-річній історії використання України як імперського придатку. Президент України за підтримки парламенту виконав одну із засадничих положень своєї передвиборної програми: Україна повертається до європейського дому, відновлюючи історичну справедливість.

Минулий пленарний тиждень ми почали з дуже важливого рішення: підтримали законопроект, який дає можливість випускникам шкіл із тимчасово окупованих територій вступати на спрощених умовах до українських університетів та вищих навчальних закладів. Це основа побудови інтелектуального мосту між Україною та окупованими територіями. Тому фракція партії «Блок Петра Порошенка» висловлює вдячність усім, хто підтримав той закон.

Сьогодні ми так само починаємо з надважливого питання — освіти. Першим у порядку денному стоїть проект закону про інклюзивну освіту (№6437), внесений Президентом України. У нас близько 3 мільйонів осіб з особливими потребами. Держава повинна створити всі належні умови, щоб кожна така людина могла втілити своє право на здобуття освіти, освоїла професію та почувала себе реалізованою в суспільстві. Увесь цей шлях починається саме із доступної шкільної освіти.

У минулий четвер фракція «Блок Петра Порошенка» виступила ініціатором створення робочої групи для доопрацювання урядового пакета законопроектів медичної реформи. Хочу нагадати, що сьогодні о 12 годині 5 хвилин відбудеться перше засідання цієї робочої групи. Ми запрошуємо всіх бажаючих колег депутатів долучатися до роботи. Ми маємо дуже стислі терміни, до кінця шостої сесії основи медичної реформи і напрям її реалізації повинні бути закладені під цим куполом. Українська медична галузь потребує докорінних змін, фундаментальної реформи і оновлення. Досвід минулих років, коли попередні уряди намагалися проводити медичну реформу навпомацки, засвідчив, що найбільше від таких експериментів страждають прості люди. Тому ми сподіваємося на підтримку і співпрацю всіх політичних сил. Наголошуємо, що використовувати тему медичної реформи для політичних інтриг та власних рейтингів зараз неприпустимо, потрібен професійний діалог і злагодженість дій.

Гостро стоїть також питання щодо продовження судової реформи. Більше не можна відтерміновувати включення до порядку денного фундаментальних законопроектів для її продовження. Мова йде про проект №6232, в якому запропоновані системні зміни до низки кодексів для вдосконалення роботи судів, а також проекти законів №6233 та №6427. У цьому важливому питанні просимо колег у сесійному залі

консолідувати всі сили та закликаємо вкрай відповідально поставитися до вказаних законопроектів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Березюка, фракція «Об'єднання «Самопоміч».

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановна пані головуюча! Вельмишановні колеги! Залежність є страшною реальністю Української держави і українського суспільства. Ті молоді люди, які успішні, вони прагнуть виїхати, знайти свою долю в навчанні чи житті в кращих краях. Ті, які не можуть, на жаль, піддаються залежності. Такої величезної кількості залежних від наркотичних засобів чи алкоголю людей, напевно, ще не було в історії цього краю. Але ця залежність є прямим наслідком іншої страшної залежності, вірніше, двох, які пов'язані між собою. Перша — це залежність від колонізатора, залежність постколоніальна, залежність від Російської Імперії і російського олігархату. І друга — залежність від вульгарного накопичення грошей і вульгарного капіталізму.

Залежність від Російської Імперії призводить до того, що тут залежна влада не хоче визнавати реальності, приймати закон про окуповані території і тим самим ставить у залежність тих людей, які проживають на окупованих територіях безправними, тому що там не діє жодний закон, ані український, ані російський, ані міжнародний.

Залежність армії, яка сьогодні не може легально у відкритий спосіб захищати свою землю, бо оглядається на ті чи інші псевдозалежності від Мінських угод.

Сьогодні парламент має стати незалежним і прийняти реальність, ухвалити закон про окуповані території. Але ϵ й інші залежності. Люди вимагають мати якісне медичне обслуговування, яке практично щезло в Україні і тримається на двох стовпах — грошах людей і ентузіазмі лікарів. А залежний парламент зупиняє реформу, яку почав той самий залежний уряд.

Пенсійна реформа. Дуже важливо осучаснити пенсії. Дуже важливо скасувати п'ятнадцятивідсотковий податок на пенсії. Але це не реформа, це належне, це те, що треба віддати людям. Проте потрібно провести аудит і порахувати. Учора Прем'єр-міністр каже, що йому треба 12 мільярдів, які підуть на осучаснення пенсій. 12 мільярдів мінімум щороку вилітає в трубу, тому що ми не знаємо, скільки в нас пенсіонерів і витрати Пенсійного фонду. Це залежність від того, що хтось хоче збагачуватися. Ця вся залежність виникає від того, що ми зберігаємо постколоніальну залежність від минулого.

Цей парламент має стати вільним і прийняти закон про вибори на пропорційній основі з відкритими списками. Це профілактика політичної залежності від російської східної деспотії і від українського вульгарного олігархічного капіталізму.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Максима Бурбака, фракція «Народний фронт».

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, шановний український народе, колеги депутати! Минулого тижня лідер «Народного фронту» Арсеній Яценюк перебував з робочим візитом у Сполучених Штатах Америки та Канаді. Відбулася низка зустрічей з представниками Держдепу, Конгресу і Сенату, з представниками Міністерства закордонних справ Канади, зі справжніми друзями України Джо Байденом та Бараком Обамою.

Головні повідомлення, які Арсеній Яценюк передав нашим стратегічним партнерам.

Перше. Україна іде в НАТО і ЄС, інше не обговорюється.

Друге. Санкційний тиск на Росію має поширюватися, і треба провадити секторальні санкції.

Третє. Україна захищає не лише себе, а й кордони НАТО. Від безпеки України залежить мир і майбутнє Європи, тому ми потребуємо західних озброєнь.

Четверте. Звільнення Донбасу з-під російської окупації має вирішитися лише в одному пакеті з деокупацією Криму. Такими були головні тези Арсенія Яценюка для наших союзників.

Але тут, в Україні, ми повинні також використовувати всі можливі й виправдані методи боротьби з агресором. Розширення списку санкцій проти Росії — це постійна вимога «Народного фронту». Тому що санкції — це дієвий інструмент послаблення агресора. Прикро, що минулого тижня постанова Верховної Ради щодо персональних санкцій проти оточення Януковича була провалена в цьому залі. Але ми неодмінно зареєструємо нову, розширену і, врешті-решт, доб'ємося, щоб санкції проти оточення Януковича були прийняті цією Верховною Радою.

До речі, ми вітаємо видворення з України кремлівського куратора телеканала «Інтер» і соратника Столярової Ігоря Шувалова. Велике спасибі за це Міністерству внутрішніх справ. Прикро, що Служба безпеки України не зробила цього раніше. І саме тут нагадаю про введення візового режиму з Росією. Кожен видворений Шувалов і не зароблений рубель в Україні — це знесилення ворога.

Сьогодні в порядку денному є проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови, аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації (№5313). Цим законопроектом передбачається введення 75-відсоткової квоти на державне мовлення на українському телебаченні. Фракція «Народний фронт» звертається до народних депутатів підтримати даний законопроект.

Наступне. 28 квітня закінчився п'ятирічний термін перебування Валерії Лутковської на посаді омбудсмена. Фракція «Народний фронт» пропонує парламенту обрати народного депутата Людмилу Денісову Уповноваженим Верховної Ради з прав людини. Ми переконані, що Людмила Денісова самовіддано захищатиме права людини. Людмила Леонтіївна разом з нами пройшла Майдан, була комендантом Жовтневого палацу і захищала тоді право людей на свободу і гідність. Вона також чудово обізнана із жахливим станом прав людини в Криму, оскільки сама родом з Автономної Республіки Крим. Вона добре обізнана, як порушуються права українців на півострові після анексії Росією Криму і щодо того, що кримські татари зазнають систематичних переслідувань. Ці та інші проблеми потребують уваги Уповноваженого з прав людини. І тому фракція «Народний фронт» переконана, що Людмилі Денісовій під силу це все зробити, і вона

не буде мовчки спостерігати, як принижують людську гідність. Вона ніколи не закрила б свого офісу тоді, коли на Майдані розстрілювали молодь, як це сталося в регіоналів, представниця яких всіляко намагається залишитися на цій посаді.

Наша фракція також звертається до народних депутатів підтримати пані Денісову як найкращу і найвідповідальнішу кандидатуру на цю посаду.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максиме.

Колеги, переходимо до питань порядку денного. Прошу всіх зайняти робочі місця. Ми переходимо до першого питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (№6437). Прошу підтримати розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу зайняти робочі місця і проголосувати.

(3a) - 138.

Я ще раз поставлю. Колеги, я прошу бути уважнішими. Ви ж розумієте, уся логіка дня може бути збита, якщо ми ввійдемо в годинний розгляд законопроекту, який насправді всіма підтримується і є повністю об'єднуючим у залі.

Будь ласка, займіть робочі місця. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію розгляду проекту №6437 за скороченою процедурою. Колеги, кожен голос має значення. Голосуємо.

(3a) - 145.

Колеги, я переконливо прошу, мобілізуємося. Давайте ви потім продовжите дискусії. Я ставлю ще раз пропозицію щодо розгляду проекту №6437 за скороченою процедурою. Колеги, прошу проголосувати відповідально і злагоджено. Голосуємо.

(3a) - 156.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді Представника Президента України у Верховній Раді Луценко Ірину Степанівну.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! У 2009 році Україною ратифіковано Конвенцію про права осіб з інвалідністю, яка набрала чинності в Україні в березні 2010 року. Зазначеною конвенцією Україна взяла на себе низку зобов'язань у даній сфері, у тому числі щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на освіту. Її виконання включає необхідність розбудови системи освіти в напрямі створення школи, яка забезпечить тим самим реалізацію права на освіту, зокрема в умовах інклюзивного навчання. На сьогодні в Україні близько 10 відсотків дітей потребують реалізації вказаного права при врахуванні їхніх і освітніх потреб.

З метою врегулювання зазначеного питання Президентом України подано на розгляд парламенту та визначено як невідкладний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (№6437). Зазначеним законопроектом пропонується визначити поняття «осіб з особливими освітніми потребами», «інклюзивне навчання», «індивідуальна програма розвитку особи з особливими освітніми потребами»; закріпити право громадян України на освіту в усіх навчальних закладах незалежно від їхніх освітніх індивідуальних потреб; запровадити дистанційну та індивідуальну форму навчання; закріпити доступність освітніх послуг за місцем проживання для осіб з особливими освітніми потребами; передбачити, що школи матимуть право створювати інклюзивні та спеціальні класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами, а також класи або групи з дистанційною формою навчання.

Окремо слід зазначити, що фінансування зазначених заходів, передбачених законопроектом, буде відбуватися за кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством. З огляду на зазначене прошу підтримати проект закону №6437 за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Співаковський Олександр Володимирович. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Законопроєкт №6437, який поданий Президентом України і підготовлений групою радників Марини Анатоліївни Порошенко, за яким було вперше проведено відповідний експеримент, це документ, який визначає, що таке особа за особливими освітніми потребами, що таке інклюзивна освіта, визначає права цих осіб і порядок їх навчання у звичайних школах.

Це вперше надає можливість українським дітям, які мають особливі потреби, проходити соціалізацію разом з дітьми, які мають звичайні потреби, а звичайним дітям — мати можливість спілкуватися і соціалізуватися з дітьми, які мають особливі потреби. Це дуже потужний крок, який робить Верховна Рада на шляху легалізації можливостей навчання людей з особливими потребами в освітньому просторі України.

Хочу наголосити, що цей законопроект також дає відповідний крок і меседж до прийняття базового закону про освіту в цілому, який ми, сподіваюся, будемо розглядати 11 липня в цьому залі. Тому я прошу підтримати рішення профільного комітету, який проголосував повністю за цей законопроект і просить Верховну Раду України підтримати за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу провести запис: два – за, два – проти. Будь ласка. Ляшко Олег Валерійович, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги, шановні українці! Я хочу повідомити приємну новину. У понеділок у Сумах відкривається новий гуртожиток спортивної бази «Барса». Це база олімпійського резерву, де діти з усієї України матимуть можливість жити в достойних умовах

для того, щоб тренуватися, щоб Україна мала нових чемпіонів: олімпійських, світових, європейських.

Цей гуртожиток добудований завдяки зусиллям команди Радикальної партії. Я закликаю кожного з вас будувати собі не власні маєтки, а гуртожитки для дітей, житло для молоді, спортивні бази, стадіони, спортивні школи. Тому що здоровий спосіб життя, фізкультура і спорт — це запорука майбутнього нашої країни. Коли наші діти займаються спортом, у них немає часу колотися, битися, пити, тинятися по генделиках, а потім п'яними валятися під тинами.

Політика Радикальної партії єдина — українська нація повинна бути освічена і здорова. Для цього Денис Силантьєв, відповідальний за здоровий спосіб життя в Радикальній партії, буде відповідати за здоровий спосіб життя по всій Україні, коли Радикальна партія прийде до влади. У нас у кожному селі буде стадіон, у кожному райцентрі — спортивна школа, у кожній області — басейн, кожний український хлопець і дівчина будуть займатися спортом, фізкультурою, і ми на Хрещатику будемо влаштовувати спортивні змагання і спортивні паради. Щоб уся країна бачила, що українські хлопці та дівчата найкрасивіші, найрозумніші, найрозвиненіші, найталановитіші. Досить принижувати українців! Любіть себе і поважайте! І рідну землю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немировський Андрій Валентинович, «Блок Петра Порошенка».

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Передаю слово Фролову.

ФРОЛОВ М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №76, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка») Шановні колеги! Я закликаю вас усіх підтримати цей законопроект. Він, по суті, повинен об'єднати всю залу, тому що не партійний і не політичний. Цей проект підтверджує той стратегічний напрям, який Україна обрала для себе. Це напрям європейського розвитку, гуманізму, всебічної підтримки дітей, тих дітей, які сьогодні

мають, на жаль, проблеми зі здоров'ям, проблеми фізичного і психічного розвитку.

Цей законопроект спрямований на радикальне оновлення всієї законодавчої бази, пов'язаної з інклюзивною освітою. Він напрацьований кращими фахівцями нашої країни, фахівцями із-за кордону, з тих країн, які підтримують наш європейський напрям розвитку. Вважаю, що цей законопроект повинен об'єднати всю залу. Я ще раз підкреслюю, він не має відношення до партій, до політики. Цей документ стосується дітей, які потребують нашої допомоги.

Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від депутатської групи «Воля народу» Литвин Володимир Михайлович.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Є відома істина: більше розуму — ближче до Бога. Думаю, що сьогодні ми маємо справу із законопроектом, який свідчить про те, що розум у нас все-таки пробуджується.

Цілком зрозуміло, що це рішення запізніле, його потрібно неодмінно прийняти. Ми на засіданні комітету детально обговорили цей законопроект. І в нас ϵ декілька уточнень. Я просив би, щоб вони були враховані під час голосування за основу та в цілому.

У проекті закону зафіксовано, що місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати безкоштовне підвезення дітей з особливими потребами. Скажіть, шановні колеги, що таке «можуть»? Це означає, що вони не будуть забезпечені підвезенням до місць навчання. Ми просимо (і це рішення комітету) слово «можуть» вилучити і записати імперативно «забезпечують підвезення дітей». Слово «можуть» прибрати скрізь по тексту, для того щоб норма була виписана чітко й однозначно.

Разом з тим, шановні колеги, нам потрібно при прийнятті цього рішення уважно поставитися до шкіл-інтернатів, до інтернатів, у яких навчаються діти з особливими потребами, щоб це не призвело до того, що такі інтернати і такі школи будуть закриті. А таке явище зараз

спостерігається. Наприклад, у Житомирській області Довбиський психоневрологічний інтернат. Діти там доглянуті, педагоги володіють методикою роботи з такими дітьми. Водночас вдалося тимчасово відтермінувати спроби закрити цю школу. Те саме, скажімо, стосується школи-інтернату в місті Новоград-Волинському.

Тому я прошу, щоб ми тут розмежували прийняття такого закону і належне функціонування відповідних закладів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Іван Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, дійсно, ми цей законопроект детально розглядали на засіданні комітету. І була пропозиція, незважаючи на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, з урахуванням тих зауважень, які щойно пролунали з уст мого колеги і ще прозвучать, внести технічні правки, але проголосувати його зараз за основу та в цілому. Бо завершується навчальний рік, попереду вступна кампанія, наступний навчальний рік, і треба, щоб такий закон був вчасним і доречним саме для такої категорії дітей, які тут передбачені. Закон, безумовно, спрямований на гуманізацію освітніх процедур, і це найголовніше. Його суть зробити максимально доступною освіту для дітей з особливими освітніми потребами. На жаль, таких дітей, які коректно визначаються як діти з особливими потребами, у суспільстві стає все більше і більше.

А тому в проекті закону пропонується ряд механізмів, як покращити, спростити, врегулювати цю проблему. Зокрема, передбачається доступність для осіб з особливими освітніми потребами освітніх послуг, зокрема за рахунок інклюзивного навчання і за місцем проживання, що дуже важливо. Передбачається індивідуальна програма розвитку особи, окремі інклюзивні або спеціальні класи на основі звичайного письмового звернення особи або батьків, аналогічна процедура і в професійно-технічних навчальних закладах, що також надзвичайно важливо. Забезпечується право таких дітей на навчання з допомогою найбільш доступних мов, методів і способів спілкування,

зокрема навчання жестовою мовою і шрифтом Брайля. Запроваджується також дистанційна форма здобуття вищої освіти. Усе, що може бути найсучаснішим, у цьому документі є. Плюс фінансування за рахунок субвенції саме з державного бюджету. Це також дуже важливо, що під таку опіку бере держава саме таких дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

КИРИЛЕНКО І.Г. Фракція «Батьківщина» запропонувала на засіданні комітету прийняти проект закону за основу та в цілому. Ми зараз просимо колег зважити на ті технічні зауваження, які мають серйозне смислове навантаження, врахувати їх при доопрацюванні і проголосувати за основу та в цілому, зважаючи на своєчасність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз буде заключний виступ. Через 1 хвилину відбудеться голосування. Тому я прошу всіх народних депутатів зайти до залу і секретаріат запросити депутатів для прийняття рішення.

Зараз надається слово від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Олегу Березюку, 1 хвилина.

БЕРЕЗЮК О.Р. Інклюзивна освіта — це світоглядна справа любові до людини і віри в те, що людина може. Ми, впроваджуючи це в Україні, віддаємо це в руки місцевому самоврядуванню. І це правильно. Влада, яка найближча до людей, розуміє, знає і краще зможе вирішити це питання, ніж уряд чи Верховна Рада. Але віддаючи це, давайте ми з такою самою легкістю віддамо 5 відсотків ренти на надра і ресурси місцевим органам влади, щоб вони мали за що якісно надати таку послугу. Давайте віддамо місцевим органам влади і громаді землю, яка буде якісно використовуватися, і дохід від цього буде спрямовуватися на інклюзивну освіту і віру в людей. Тоді це буде державницька позиція. А зараз просто це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, будь ласка, займаємо робочі місця. Ще від фракції «Опозиційний блок» Павленко. Будь ласка, 1 хвилина.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! «Опозиційний блок» підтримує даний законопроект і вважає, що він значно запізнився зі своїм ухваленням, так як, на жаль, останні 25 років діти з особливими потребами стикаються з надзвичайно серйозними проблемами у своєму житті.

Я впевнений, що сьогодні Верховна Рада підтримає даний проект і він набере чинності. Разом з тим дуже важлива реалізація такого закону, тому що необхідно підготувати інфраструктуру, кожен навчальний заклад, потрібно надрукувати книжки. А на сьогодні, наприклад, шрифтом Брайля фактично немає необхідної кількості надрукованих книжок для всіх дітей.

Саме тому «Опозиційний блок» візьме під контроль і виконання даного закону органами центральної та місцевої влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Хочу спитати доповідача, який представляє проект закону Президента, чи ця поправка, яку озвучив Володимир Литвин, вами підтримується? Скажіть, будь ласка, коротко.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, пролунало два зауваження від депутатської групи «Воля народу». Перше зауваження було спрямоване на те, щоб не перестати фінансувати інклюзивні школи. Власне, для того і був розроблений Президентом України за підтримки його фонду пілотний проект, який відбувався в Запорізькій, Хмельницькій, Житомирській і Дніпропетровській областях. Цей документ був розділений на дві частини. Дофінансовувалися інклюзивні школи і фінансувалися звичайні школи, де створювалися спеціальні класи, щоб дати можливість дітям за місцем проживання отримувати освіту разом зі своїми однолітками, тому жодним чином це не означає, що такі школи-інтернати будуть ліквідовані.

Щодо другої пропозиції народного депутата Литвина. Оскільки було принципово висловлено встановити, що діти з особливими освітніми потребами обов'язково забезпечуються підвезенням до місця навчання і дому, для стенограми пропоную таку поправку. Пункт 4

частини першої законопроекту доповнити абзацом такого змісту: «Забезпечують підвезення учнів, вихованців з особливими освітніми потребами до місця навчання і дому, у тому числі шкільними автобусами, пристосованими для перевезення дітей, які пересуваються на кріслах колісних».

Шановні колеги, рідкий випадок, коли голосування може об'єднати зал. Це не балаканина, це вкладання в наше майбутнє коштів держави. Прошу всіх об'єднатися і підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я ставлю з поправкою, яку оголосила Ірина Луценко для стенограми.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (№6437) з поправкою, яку озвучила Ірина Луценко для стенограми з трибуни Верховної Ради, за основу та в цілому. Прошу підтримати. Голосуємо.

((3a)) - 297.

Три голоси не вистачило до 300. Закон прийнято. Вітаю авторів.

Перед тим як перейти до наступного законопроекту, є заява про перерву від двох фракцій — «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт». Але вони згодилися замінити перерву на виступ з трибуни. Запрошую до виступу голову фракції «Блок Петра Порошенка» Артура Герасимова.

Будь ласка, пане Артуре.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане Голово, шановні колеги! Уже склалася погана традиція, коли з активізацією, успішними результатами роботи прокуратури частішають безпідставні нападки на неї. Відбувається багато інсинуацій, політичних спекуляцій щодо їхньої роботи. Тому хочу нагадати, що для того щоб зняти напруження, позбавити різного роду критиканів підстав для огульної безпідставної критики, фракція партії «Блок Петра Порошенка» запропонувала

запросити Генерального прокурора до сесійної зали з тим, щоб народні депутати могли і почути, і поставити свої запитання Юрію Луценку.

Шановний Андрію Володимировичу, прошу вас поставити це питання на голосування і запросити Генерального прокурора до парламенту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я пригадую вашу вимогу. Добре, давайте, щоб ми, дійсно, визначали годину, щоб потім не було з цього приводу дискусій.

Колеги, відповідно до частини третьої статті 6 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України у середу 24 травня о 12 годині 30 хвилин Генерального прокурора України Юрія Віталійовича Луценка. Для цього запрошення треба 150 голосів. Прошу колег проголосувати. Будь ласка.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Я мав попередню розмову з Юрієм Віталійовичем. Ми домовилися, щоб було достатньо часу на запитання. Регламент буде таким: півгодини — виступ, потім виступи, як за процедурою повного читання, запитання від фракцій, депутатів, щоб усі, хто має бажання, могли поставити запитання.

Переходимо до наступного, на моє переконання, найважливішого на сьогодні питання. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» (№5313). Друге читання.

Наші визначні артисти, колеги прийшли тримати кулаки і вболівати за цей законопроект. Вони на балконі. Привітаємо їх *(Оплески)*.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторію Петрівну. Будь ласка, пані Вікторіє.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане Голово! Дякую присутнім найвідомішим українським акторам: Анатолію Гнатюку, Володимиру Тихому, Ірмі Вітовській, Олексію Богдановичу, Лесю Саніну, Наталії Сумській, Тарасу Ткаченку. Усім дякую за підтримку. Хочу наголосити на тому, що, напевно, сьогодні ми маємо шанс прийняти, справді, історичне рішення в напрямі української культури. Тому що телебачення — це не лише закон про телебачення, це закон загалом про розвиток української культури.

Пане Голово, можемо починати розгляд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, прошу авторів поправок підготуватися до обговорення.

Поправка 9 Червакової. Не наполягає.

Поправка 10 Подоляк Ірини. Не наполягає.

Поправка 12 Скорика. Не наполягає.

Наполягає, так? Скорик, будь ласка, щодо поправки 12.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановний Голово! Поправка велика за обсягом. Зверну увагу лише на три моменти з цієї поправки. Перше. Вважаю, що ми повинні залишити цю квоту виключно для державних засобів масової інформації.

Друге. Виключити з цього квотування той контент, який виготовлений до 1991 року, тобто передачі і фільми, які випущені до 1991 року. Щоб ми не мали ситуації, коли «Бриллиантовую руку» Гайдая будемо дивитися в українському дубляжі.

І насамкінець, врахувати Європейську мовну хартію. Я нагадаю спікеру, народним депутатам, що Україна ратифікувала Європейську мовну хартію, в якій надано носіям європейських мов право вільно користуватися і вживати в офіційному житті, у тому числі у засобах масової інформації, свою мову. Вважаю, що штучний утиск цих мов — це порушення європейських принципів.

Дякую за увагу.

СЮМАР В.П. Шановний авторе поправок, я розумію вашу мету: ви не хочете допустити прийняття закону і лобіюєте інтереси певних телеканалів, які сьогодні ведуть мовлення російською в Україні і мають лише 12 відсотків української мови. Але ви погано знаєте, на жаль, інформаційне законодавство. Справа в тому, що в Україні вже немає державних засобів масової інформації, і кому ви пропонуєте виконувати квоту, я не зовсім розумію.

Що стосується вашої другої поправки, то всі фільми, виготовлені до 1991 року в Радянському Союзі, ніхто не збирається озвучувати українською. Вони будуть субтитровані українською, і це не так важко зробити, колеги. Просто український продукт має бути озвучений і дубльований українською.

Автору поправок надалі дуже рекомендую все-таки шанувати країну, в якій він живе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Скорика. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 13 Павленка. Наполягає, так? Будь ласка, Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Я просив би поставити мою поправку на голосування.

Разом з тим звертаю увагу, шановний колего, що даний законопроект з'явився у порядку денному сьогодні з грубим порушенням Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», так як частина п'ята статті 45 передбачає, що в народних депутатів є 10 днів для того, щоб ознайомитися з порівняльною таблицею, а вона з'явилася лише вчора ввечері і сьогодні вранці з відповідними висновками.

Крім того, я звернувся до вас, Андрію Володимировичу, з проханням поставити на голосування для підтвердження вісім поправок і не порушувати мого права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу повідомити вас, що даний законопроект не сьогодні з'явився в порядку денному. Як і всі наші принципові законопроекти, він ще в четвер був у тижневому розкладі і в понеділок був у тижневому розкладі. Цей проект давно отримав рішення комітету. Тому в даному разі всі процедури були збережені. Обіцяю, що всі ваші письмові пропозиції, які в мене є, я поставлю перед голосуванням на підтримку.

Пані Вікторіє, я пропоную ставити на голосування.

СЮМАР В.П. Лише хочу сказати, що ми всі з великою повагою ставимося до Юрія Олексійовича. Він член нашого комітету. Я впевнена, що десь глибоко в серці він підтримує наш законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переконаний, що підтримує як патріот.

Отже, колеги, я ставлю на голосування поправку 13 народного депутата Павленка. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет виступив проти неї. Прошу голосувати.

((3a)) - 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 14 Папієва. Наполягає? Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановний пане головуючий, я просив би вас не коментувати виступи народних депутатів України. А для того щоб ви зрозуміли, про що мова йде, я прочитаю вимоги, які зазначені в частині першій статті 117 Регламенту: «Законопроект, підготовлений до другого чи повторного другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради».

Тобто коли ви кажете, що були дотримані норми Регламенту, то, м'яко кажучи, говорите неправду — не були. Порушені норми

статті 117 для внесення цього законопроекту на розгляд у другому читанні.

У мене була пропозиція — не менше 50 відсотків і поетапне введення. Я просив би поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний народний депутате, коли ϵ звернення до мене як до Голови парламенту, як до будь-якого іншого депутата, я відповідаю. Розумію, що вас бісить цей проект закону, як ладан чорта, але я прошу поводитися стримано і вести дискусію в професійному вимірі.

Ставлю на голосування поправку 14 народного депутата Папієва. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Поправка 22. Не наполягає.

Поправка 23. Не наполягає (Шум у залі). Яка?

Щодо поправки 23 Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, поправка 23 стосується механізму обчислення обсягу україномовного контенту, який транслюється телерадіоорганізацією. У запропонованій редакції законопроект визначає лише два коридори: між 7 та 18 годинами і між 18 та 22 годинами, — що дасть неймовірно велику кількість маніпуляцій для проросійських каналів.

У нашій поправці з пані Іриною Подоляк пропонується чотири коридори: з 7 до 10 години, з 10 до 14 години, з 14 до 18 години, з 18 до 22 години. Такі зміни сприятимуть значно глибшому дотриманню квот до 75 відсотків для україномовного контенту. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторіє, будете коментувати?

СЮМАР В.П. Скажу дуже коротко. Справа в тому, що телебачення не працює у двогодинних проміжках. Є програми, які тривають,

наприклад, чотири години. Просто ці проміжки, які запропонував комітет, вони є більш технологічними з точки зору планування телеканала. Це не радіо, де один продукт, скажімо, пісня, триває 3 хвилини, і ми можемо там вимірювати більше. Це телебачення, там програми просто довші. Це професійна дискусія. Але телеканали в таких проміжках працювати фактично не зможуть, це нереально де-факто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 23 народних депутатів Подоляк і Семенухи. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

(3a) - 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 24 Шверка. Не наполягає.

Поправка 26 Помазанова. Не наполягає.

Ще раз? Поправка 25, так? Зараз поправка 25 Севрюкова. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СЕВРЮКОВ В.В., член комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, моя поправка стосується того, що в законопроекті пропонується тижневий моніторинг виконання квот в ці часові проміжки. Ми можемо наразитися на таку небезпеку, що несумлінні телеканали будуть з понеділка по п'ятницю робити україномовні ефіри, а в суботній, у недільний прайм-тайм він буде не таким уже україномовним, тому що квота розтягнута на тиждень.

Тому моя пропозиція робити добовий моніторинг, і це викладено в цій поправці. Прошу підтримати.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, цей законопроект був продуктом значного компромісу між різними політичними силами. А ви знаєте, як ми зважували всі ці речі, і в результаті ухвалення добового вимірювання ми просто можемо втратити законопроект. Тому нехай визначається зал. Я пропоную утриматися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 25 народного депутата Севрюкова. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 139.

Рішення не прийнято.

Щодо поправки 26 Андрій Лозовой. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Ліна Василівна Костенко писала про те, що нації вмирають не від інфаркту, спочатку їм відбирає мову. Ми цим проектом закону, шановні колеги, відновлюємо історичну справедливість, адже десятки, сотні документів були за тривалий час про заборону української мови. Це і процес русифікації всіх років, це і процес полонізації, це і процес румунізації Буковини. Нарешті, після 1991 року (я хотів наголосити, тому що зараз у ЗМІ багато маніпуляцій) до 2012 року діяла фактично норма 75 відсотків квоти на українську мову, потім ми за часів незалежної України мали таку ганьбу, як нову русифікацію, яку робив режим Януковича. Зараз ми просто відновлюємо історичну справедливість. Я закликаю всіх депутатів не просто голосувати, а максимально мобілізувати голоси, тому що лобісти телеканала «Інтер» роблять все, щоб завалити цей законопроект.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 27 Ганни Гопко. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, шановні колеги! Двадцять шостий рік незалежності, третій рік російської агресії. І в цьому залі ми розглядаємо компромісний текст законопроекту, щоб ухвалити аби щось. Тому ця поправка спрямована на те, щоб рахувати частку української мови на добу, а не на тиждень, так як це передбачено чинним законом щодо частки українських пісень і української мови на радіо. Я розумію, що цей законопроект надто компромісний, щоб вимірювати квоту на тиждень і давати можливість медіамагнатам в окремі дні увесь прайм-тайм ігнорувати

українську мову. Я розумію, що буде боротьба в цьому залі, що насправді проросійські лобі надзвичайно сильні. Але я прошу підтримати цю поправку. Бо інакше цей надто компромісний проект виллється в те, що... Я насправді не розумію, чи він щось конкретно буде змінювати для того, щоб українська мова в ефірах радіостанцій насправді звучала.

Давайте думати, 26 років незалежності України, а ми далі дебатуємо, наскільки ми маємо бути лояльними до агресора і його мови. Дякую.

СЮМАР В.П. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 27 народного депутата Гопко. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

((3a)) - 193.

Рішення не прийнято.

Поправка 30 Лук'янчука. Не наполягає.

Поправка 31 Лозового Андрія. Не наполягає.

Поправка 33 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 35 Лук'янчука. Не наполягає.

Поправка 36 Агафонова. Не наполягає.

Поправка 37 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 40 Гопко. Не наполягає.

Поправка 42 Помазанова. Не наполягає.

Поправка 44 Сотник. Не наполягає.

Поправка 46 Лозового. Не наполягає.

Поправка 48 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 50 Агафонова. Не наполягає.

Поправка 52 Подоляк. Не наполягає.

Поправка 55 Лесюка. Не наполягає.

Поправка 57 Севрюкова. Не наполягає.

Поправка 59 Помазанова. Не наполягає.

Поправка 60 Гопко. Не наполягає.

Поправка 62 Лук'янчука. Не наполягає (Шум у залі). Яка?

Прошу ввімкнути мікрофон Лук'янчука щодо поправки 62.

ЛУК'ЯНЧУК Р.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Шановний головуючий! Пропоную підтримати поправку 61, для того щоб наші громадяни не лише чули українську мову, а й могли нею читати.

Дякую.

СЮМАР В.П. Пропоную все-таки шановному автору поправки поважати тих людей, які сьогодні зібралися на балконі, для яких ви пропонуєте зробити такий унікальний виняток, коли не треба озвучувати фільми, які знімаються в Україні, українською, можна російське мило підписувати українським текстом. Тому пропоную відхилити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 61. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 40.

Рішення не прийнято.

Поправка 64 Подоляк. Наполягає, так.

Будь ласка, щодо поправки 64, пані Ірино.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ №116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 64, яка порушує всі можливі й неможливі закони формальної логіки щодо того, що всі фільми радянського періоду, які були виготовлені до 1991 року, не будуть ані дублюватися, ані субтитруватися. У цій нормі не зазначено цього, окрім дитячих і анімаційних фільмів. Фактично російськомовні радянські фільми будуть вважатися такими, які піддаються квотуванню, тобто україномовними. Прошу, будь ласка, підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторіє, будь ласка.

СЮМАР В.П. Пані Ірино, це саме стосується фільмів, скажімо, «Бриллиантовая рука», до яких усі звикли, і дратувати зараз людей, переозвучуючи Миронова, я не знаю, наскільки це доречно. Хочу зауважити єдине, що субтитри там передбачені, і це зазначено в законі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 64. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 65.

Пане Юрію, у мене від вас ϵ лист, і я всі ваші поправки поставлю потім перед голосуванням. Вони всі в мене зазначені. Апарат мені їх підготував, і ми всі їх поставимо перед голосуванням.

Поправка 65 Агафонова. Не наполягає.

Поправка 68 Лук'янчука. Не наполягає.

Поправка 70 Лозового. Не наполягає.

Поправка 71 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 72 Гопко. Не наполягає.

Поправка 74 Подоляк, Семенухи. Не наполягає (Шум у залі).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Яка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо поправки 74 говоріть.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, законопроект в оновленій редакції статті 10 передбачає фактично зарахування до україномовного контенту фільми, вироблені до 1 серпня 1991 року. Тобто фільми радянського виробництва російською мовою.

Колеги, це не інше як збереження малоросійщини в угоду проросійським каналам. Фактично це збереження колоніального радянського середовища. Подивіться, як вчинили поляки та інші наші сусіди, жодна ліберальність тут неприпустима.

Тому наша поправка з Іриною Подоляк пропонує вилучити із законопроекту ті норми, які дають згоду на включення радянських і російськомовних фільмів до зарахування за україномовною квотою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви будете коментувати, пані Вікторіє?

Ставлю на голосування поправку 74 народних депутатів Семенухи і Подоляк. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

((3a)) - 119.

Рішення не прийнято.

Поправка 82 Севрюкова. Не наполягає.

Поправка 85 Подоляк. Не наполягає.

Поправка 85 Подоляк, Семенухи. Наполягає, так?

Будь ласка, Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги! Запропонований у законопроекті порядок визнання того, що саме вважати передачею, виконаною українською мовою, значною мірою нівелює саму ідею та мету квотування даним законом, оскільки це не збільшить, насправді, частку української мови. З чим це пов'язано?

У законопроекті закладена модель, за якою достатньо, щоб лише під час програми відбувалося зарахування, якщо ведучий здійснює мовлення українською мовою. Ми ж пропонуємо застосувати до всього ефіру, тобто репліки, інтерв'ю, коментарі мають бути виключно українською мовою. Лише в такому випадку контент буде зараховуватися до частки україномовного контенту. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 85. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 104.

Рішення не прийнято.

Поправка 92 Шверка. Не наполягає.

Поправка 94 Лук'янчука. Не наполягає.

Поправка 98 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 99 Гопко. Не наполягає.

Поправка 103 Лозового. Не наполягає.

Поправка 104 Веселова. Не наполягає.

Поправка 110 Одарченка. Наполягає. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Приймаючи цей надзвичайно потрібний закон, ми не повинні створювати перешкод для реально потрібних Україні передач. Наприклад, передача з вивчення іноземної мови.

З тексту законопроекту виходить, що передача з вивчення англійської мови, в якій ведуча та актори розмовляють англійською, репліки потрібно дублювати українською. Але це робити немає ніякого сенсу, цим, по суті, знищується концепція освітніх мовних передач. Зараз законопроект містить виключення для каналів, присвячених вивченню іноземної мови. Але я прошу зробити це виключення і для окремих передач із вивчення іноземних мов. Зазначу, що це виключення не поширюється на російську мову. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Вікторіє, ставити на голосування?

СЮМАР В.П. Ставте на голосування, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 110 народного депутата Одарченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

(3a) - 100.

Рішення не прийнято.

Колеги, лишилося небагато поправок. Хвилин за 10 ми, очевидно, будемо переходити до голосування, щоб усі наперед орієнтувалися і не було пояснень, чому не було в залі. Орієнтовно, хвилин за 10-20 будемо переходити до прийняття рішення, тому прошу заходити до залу.

Поправка 116 Княжицького. Не наполягає.

Поправка 119 Лук'янчука. Не наполягає.

Поправка 120 Веселова. Не наполягає.

Поправка 125 Сюмар. Не наполягає.

Колеги, виглядає, що і швидше може бути. Запрошуйте депутатів до залу.

Поправка 129 Голубова. Не наполягає.

Поправка 131 Сюмар. Не наполягає.

Поправка 132 Гопко. Не наполягає.

Поправка 133 Одарченка. Наполягає. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я пропоную зробити виняток у цьому проекті закону для телевізійних каналів, які в цілому присвячені спортивним трансляціям. Багато супутникових каналів ретранслює такі види спортивних змагань, як лижні перегони, хокей, бейсбол, автомобільні перегони. Часто на цих каналах взагалі немає жодних перекладів. Глядач дивиться трансляцію з оригінальним англомовним коментарем. Я пропоную, щоб канали виключно спортивного спрямування могли здійснювати ретрансляцію спортивних подій мовою оригіналу. Якщо український диктор озвучує спортивну подію, він її озвучує українською. Якщо українською мовою коментаря немає, то глядачі можуть дивитися спортивні події мовою оригіналу. При цьому цей виняток на російські канали не поширюється. Прошу підтримати мою поправку.

СЮМАР В.П. Ставте на голосування, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 133 народного депутата Одарченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 90.$

Рішення не прийнято.

Поправка 136 Скорика. Не наполягає.

Поправка 137 Павленка. Наполягає.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Даною поправкою пропоную після слів «супутникове» додати слова «окрім закордонного мовлення». Вважаю надзвичайно важливим захистити ще й супутник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 137. Хоче прокоментувати голова комітету. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Важливо, що редакційно в першому читанні було схвалено телеорганізації, які відповідно до ліцензії здійснюють ефірне супутникове та багатоканальне, у тому числі цифрове мовлення, з використанням радіочастотного ресурсу. Редакційно випало слово «супутникове», хоча комітет цю поправку відхилив. Я прошу для стенограми зараз підтвердити, що в даному разі мова йде саме про таке формулювання. Тому що те, на чому наполягає автор, фактично виводить такі канали, як «News One», з-під дії закону. Ми не маємо права зараз це робити, супутникове мовлення має бути в тілі закону ухвалене. Прошу проголосувати проти цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторіє, цю редакційну правку, яку ви озвучили, ще наприкінці розгляду для стенограми скажете.

Ставлю на голосування поправку 137 народного депутата Павленка. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Будь ласка.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 138 Папієва. Наполягає. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України, шановні колеги! Багато хто в цьому залі говорить про минуле, про комуністичні режими, тоталітарні режими. Але так, як відбувається розгляд цього законопроекту, і так, як він був внесений, це абсолютний шлях до тоталітаризму. Тобто оцей принцип демократичного централізму, де підпорядковується меншість більшості, зреалізовано в цьому законопроекті.

Я дуже просив би всіх колег звернути увагу на те, що не дотримано норми Регламенту. Я буду обов'язково заперечувати і вноситиму відповідний проект постанови про скасування рішення Верховної Ради України.

Крім того, головуючий не поставив за черговістю на голосування для підтвердження статті, читаючи Регламент по-своєму, що він після цього поставить для підтвердження всі інші. У Регламенті зазначено інакше: треба було поставити за чергою для підтвердження поправки, які були враховані комітетом.

Я прошу не підтримувати цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки? Так.

Я ставлю на голосування поправку 138 народного депутата Папієва. Комітет її відхилив. Прошу проголосувати. Хто підтримує? Комітет проти.

((3a)) - 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 146 Червакової. Не наполягає.

Поправка 147 Павленка... (Шум у залі). Поправка 140, так? Пане Юрій, я всі ваші поправки поставлю. Лишилося три поправки.

Поправка 139. Будь ласка, Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Щодо поправок 139, 140, то вони внесені до статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» і встановлюють відповідні штрафи.

Разом з тим дана стаття жодним чином не змінювалася в першому читанні, а відповідно вносити зміни до статей, які не голосувалися в першому читанні, прямо заборонено Регламентом. Тому я пропонував поправки 139 і 140 просто вилучити як такі, що підтримані комітетом в порушення Регламенту. Не було цієї статті в першому читанні, до якої внесені поправки.

Дякую.

СЮМАР В.П. Ставте на голосування, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка ваша пропозиція, пане Юрію?

У мене немає повноважень вилучити ці поправки. Яка ваша пропозиція?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Зараз їх поставити на голосування для підтвердження. Але я звертаю увагу залу і Вікторії Петрівні дякую за добрі слова, що ці поправки з'явилися в порівняльній таблиці з порушенням Регламенту, так як внесені до статті, яка не голосувалася і не було її в першому читанні. Це, напевно, технічна помилка і, можливо, недогляд комітету, тому що таблиця роздана лише вчора народним депутатам і порушено право депутатів — 10 днів на детальне ознайомлення з таблицею, підготовленою до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, увага! Зараз будуть ставитися поправки 139 і 140 для підтвердження.

Я прошу всіх зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування.

Будь ласка, Вікторіє Сюмар, 1 хвилина.

СЮМАР В.П. Дана поправка передбачає санкцію. Ви добре знаєте, що якщо ви виписуєте норму і не маєте жодного штрафу, не маєте жодної санкції, щоб вона була виконана, то вона, на жаль, в українській правовій практиці не виконується.

Тому я дуже прошу поставити для підтвердження і проголосувати за те, що за порушення цієї норми передбачається дуже несуттєва санкція — це 5 відсотків ліцензійного збору, але вона точно буде пересторогою того, що закон виконуватиметься.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хочу, щоб усі дуже уважно мене почули. Зараз ми голосуємо «за», це надважливі поправки. Я прошу зайняти робочі місця.

Колеги! Пане Сергію! Пані Тетяно! Дуже важливе голосування. Мені криком, де голосніше, чи ви почуєте? Дуже важливе голосування.

Я прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 137 Сюмар. Комітет просить усіх її підтримати і проголосувати. Надзвичайно важлива поправка.

Вікторіє, коротко.

СЮМАР В.П. Коротко. Справа в тому, що комітет прийняв рішення — штраф у розмірі 5 відсотків загальної суми ліцензійного збору ліцензії. Фактично йдеться про поправку 140. Тобто і ту, і ту. Мова йде про санкції. Просто в поправці 139 — 10 відсотків, але комітет вирішив 5 відсотків, тому фактично ми ставимо на голосування для підтвердження поправку 140, і прошу за це проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми поставимо і поправку 139, і поправку 140, як вимагав народний депутат.

Отже, прошу підтримати поправку 139 народного депутата Сюмар. Прошу проголосувати і підтримати всіх злагоджено. Патріоти, українці, голосуємо! Прошу підтримати поправку 139. Прошу проголосувати.

(3a) - 240.

І так само злагоджено прошу підтримати поправку 140. Ставлю її на голосування для підтвердження. Голосуємо, колеги. Кожен голос має значення. Комітет просить підтримати.

«За» – 260 (Шум у залі).

Рішення прийнято. Нам голова комітету наприкінці підкаже.

3 тих, що наполягали. Поправка 153, наполягала Подоляк. Так? І поправка 60, так? Колеги, зараз щодо поправки 153 виступить Семенуха, так? Увімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги! У «Прикінцевих та перехідних положеннях» цього законопроекту пропонується, що «Протягом першого року з дня набрання чинності цим Законом програми та передачі, їх частини, які повністю або частково створені та/або профінансовані телерадіоорганізацією, зараховуються до частки виконаних державною мовою незалежно від того, якою мовою вони виконані, українською чи російською. Фактично це означає, що перший рік після прийняття цього закону квоти не діятимуть. Ми категорично наполягаємо в нашій поправці вилучити з «Прикінцевих та перехідних положень» таку норму перехідного періоду, як рік, як необґрунтовану.

Загалом щодо цього законопроекту. З усією повагою до ініціаторів і співавторів цього документа, захищати українську мову треба комплексно, а не галузево. Лише комплексний закон про державну українську мову спроможний захистити в державній і публічній сфері (Оплески). Ми дуже хочемо, щоб такі закони фактично не стали подачкою, бо сьогодні це трохи сприймається меншовартісно. Має бути комплексний закон про державну українську мову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 153 народних депутатів Семенухи і Подоляк. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати (Шум у залі).

(3a) - 142.

Рішення не прийнято.

Колеги, остання поправка. Я поставлю всі, пане Юрію.

Зараз поправка 60 Гопко, будь ласка.

ГОПКО Г.М. Шановні колеги, поправка 60 так само стосується добового, а не тижневого вимірювання частки української мови. Я розумію, що в цьому залі немає політичної волі прийняти щодо телебачення такого важливого закону, як щодо радіо, де квота рахується на добу. Немає політичної волі без загравань із Фірташем і Ахметовим, Пінчуками та іншими власниками телеканалів. Я дуже розумію, що голоси будуть рахуватися залежно від того, наскільки компромісний ми приймемо закон.

І тому я хотіла, щоб усе-таки ми спробували підтримати цю поправку, щоб ми рахували подобово, а не цілодобово. Але загалом хотіла б подякувати тим співакам, українській діаспорі та всім, хто долучився до того, щоб напрацювати цей законопроект. Підтримую колегу з фракції «Об'єднання «Самопоміч», що треба якісний закон про державну мову, щоб не просто латати дірки, а ухвалювати системні кроки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я ставлю на голосування поправку 60 народного депутата Гопко. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 188.

Рішення не прийнято.

Колеги, як я і обіцяв із самого початку, усі поправки, які були рекомендовані для підтвердження...

Зараз надаю слово Юрію Павленку, щоб він ще раз озвучив. Він запропонував офіційно листом, щоб ми поставили на голосування для підтвердження поправки 63, 66, 67, 84, 88, 89, а 139 і 140 ми вже ставили.

Увімкніть мікрофон пану Юрію. Будь ласка, 2 хвилини.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Андрію Володимировичу, там є ще моя поправка 154. Я просив би її проголосувати. Вона пропонує трирічний термін введення повністю даного закону, так як, на мій погляд, крім політики обмежень і заборон, якою славиться діюча влада, дуже важлива політика підтримки з тим, аби ми створили достатньо якісний, значимий український продукт, який був цікавий нашим глядачам. Тому я просив би ще мою поправку 154 поставити на голосування. А потім перейти до голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ставлю на голосування поправку 154 народного депутата Павленка. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

((3a)) - 56.

Рішення не прийнято.

Пане Юрію, будь ласка. Тепер я ставлю ваші поправки на голосування, пане Юрію. Кожну окремо.

Будь ласка, 1 хвилина, пане Юрію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, переходячи до голосування поправок для підтвердження, ще раз хотів би сказати, що дуже сумно, що такий важливий, соціально-резонансний законопроект ставиться на голосування з порушенням Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Тому що, на мій погляд, шанувати Україну — це не просто слова і красиві декларації, а насамперед це верховенство права і повага до закону. Ми збудуємо країну тільки тоді успішною, коли самі навчимося поважати і виконувати закон.

Дякую і прошу поставити на голосування для підтвердження кожну поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, оскільки до мене було звернення і звинувачення, хочу сказати: я був тоді в залі, коли приймала Партія регіонів закон Ківалова — Колесніченка, і розповім, що таке порушення Регламенту. Коли тут навколо стояли охоронці-бандити, злочинці, які калічили депутатів лише за те, що вони хотіли висловити свою позицію. Так було в тому залі. Зараз ми йдемо за процедурою, це бачить уся Україна, це бачать всі народні депутати. Ми кожну поправку обговорюємо. І перед тим як звинувачувати мене як Голову Верховної

Ради в порушенні Регламенту, я просто прошу, щоб ви пам'ятали і розуміли, що ми приймаємо в зовсім іншій атмосфері закони, аніж тоді, коли Партія регіонів, бандити сиділи в цьому залі, працюючи на Кремль і проводячи тут проросійську політику. Сьогодні ми приймаємо європейський закон європейським шляхом і за європейською процедурою. І так ми його приймемо сьогодні.

Отже, колеги, я ставлю поетапно на голосування для підтвердження всі пропозиції. Хочу наголосити: це для підтвердження. Колеги, ми маємо їх підтримати. Я кожну поправку ставлю окремо. Прошу сконцентруватися, ми їх підтвердимо і відразу будемо голосувати закон повністю. Отже, колеги, займаємо робочі місця.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 63 народного депутата Сюмар. Прошу підтримати, прошу проголосувати.

(3a) - 261.

Рішення прийнято.

Поправка 66 народного депутата Гопко. Комітет просить її підтримати. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято. Поправку підтримано.

Поправка 67 Лесюка, Юринець, Кишкаря, Білозір. Прошу її підтримати. Це для підтвердження. Прошу проголосувати. Поправку враховано частково. Комітет пропонує підтримати в редакції, яку ухвалив комітет.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 84 Сюмар. Я поставлю. Добре.

Поправку 63 ми вже підтвердили. Добре.

Поправку 73 просять поставити на голосування для підтвердження...

Вікторіє, прокоментуйте, будь ласка.

СЮМАР В.П. Хочу наголосити для всіх, хто зараз казав про радянські фільми.

Колеги, виняток для радянських фільмів не стосується квоти української мови і не будуть зараховані в квоту. Вони стосуються норми про те, що всі фільми мають бути озвучені або дубльовані українською мовою, окрім цих. У квоту вони при цьому не потрапляють. У даному випадку ця норма буде забезпечена. Тут мова йде про

субтитри. Радянські фільми мають бути субтитровані. Це логічна норма, щоб можна було читати українською мовою і ніякої проблеми в цьому немає. Це година роботи для редактора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримати чи ні?

СЮМАР В.П. Так. Комітет врахував поправку 73.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет просить підтримати поправку 73. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Голосуємо.

СЮМАР В.П. Це субтитри для радянських фільмів.

(3a) - 251.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення прийнято.

Поправка 84 Сюмар. Павленко просить її поставити на голосування для підтвердження. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Комітет просить підтримати поправку 84 в редакції комітету.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Поправка 88 народного депутата Гопко. Комітет її врахував і просить підтримати. Павленко просить її врахувати частково в редакції комітету. Прошу проголосувати поправку 88 для підтвердження в редакції комітету.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Поправка 89 Лесюка, Юринець, Кишкаря, Білозір. Комітет просить її підтримати в редакції, яку ухвалив комітет. Голосуємо.

((3a)) - 257.

Рішення прийнято.

Колеги, ми завершили обговорення.

Запрошую до заключного слова перед прийняттям рішення голову комітету, щоб вона для стенограми сказала, які треба ще внести поправки.

Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги! Для стенограми я кажу про те, що ми врахували поправку 140, яка передбачає штрафи у розмірі 5 відсотків, що необхідно прийняти законопроект у цілому з урахуванням змін до частини четвертої статті 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в редакції законопроекту №5313, підтриманого Верховною Радою в першому читанні. Це та редакційна поправка про супутникові канали, яка випала абсолютно редакційно, оскільки комітет відхилив і зал зараз не підтвердив.

На завершення. Тут багато казали про тоталітаризм, що це нав'язування більшості волі меншості, неєвропейські стандарти. Абсолютно європейські стандарти. Такі закони існують в ряді країн Європи. Тоталітаризм був, коли на українській землі знищували українську мову і забороняли нею говорити (Оплески). Досить займатися підміною понять. Я дуже вдячна за підтримку цих поправок, що ми сьогодні не розбалансовуємо закон, який працюватиме на Україну, на українську культуру, на українських виконавців, акторів, режисерів і на кожного, хто просто шанує свою країну, в якій народився, в якій живе і в якій розвивається (Оплески).

У четвер ми всі тут були у вишиванках. Думаю, що треба не на тілі Україну мати, а в серці. Це голосування — це те, коли Україна всередині тебе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця. Це насправді етапний законопроект для нас. Ми прийняли подібний закон для радіостанцій і побачили його ефективність і дієвість. І зараз Верховна Рада ще раз продемонструє, що це українська Верховна Рада, яка знімає залишки радянського імперіалістичного минулого.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови, аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» (№5313) з поправками, які озвучила для стенограми голова комітету Сюмар Вікторія Петрівна, у другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги. Давайте, щоб 300 голосів було.

((3a)) - 269.

Закон прийнято. Вітаю, колеги (Оплески).

Дякую нашим колегам, народним артистам, які прийшли, були з нами в цю годину. Дякуємо і вітаємо також вас. Бажаю вам творчих успіхів, і щоб більше ми вас бачили по телебаченню. Успіхів вам. Дякуємо. Слава Україні! Героям слава!

Ні, ще не перерва.

Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо використання окремих елементів благоустрою та контактної мережі при здійсненні рекламної діяльності» (№3454), він також з блоку питань засобів масової інформації та реклами. Сподіваюся ми встигнемо його розглянути до перерви.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд законопроєкту за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Голосуємо.

 $\ll 3a \gg -173$.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата Червакову Ольгу Валеріївну. Пані Оле, Україна чекає вашого слова.

ЧЕРВАКОВА О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Приблизно два тижні тому на всіх українських телеканалах вийшли сюжети про те, як у Житомирі 14-річного хлопця ледь не вбила деталь від тролейбусної штанги. Ось кадри з цих сюжетів. Ситуація була така. Дитина йшла тротуаром, повз їхав тролейбус, від нього відірвалася електрична штанга і влучила безпосередньо в рекламний щит, який розміщувався поруч. Від цієї штанги відлетіла деталь завважки 2,5 кілограма і з п'ятиметрової висоти впала дитині на голову. Внаслідок дитина з черепно-мозковою травмою була ушпиталена до лікарні. Черепномозкова травма була відкрита.

Я це кажу для того, що ще рік тому нами було зареєстровано законопроект, який міг би врегулювати питання безпеки реклами на транспорті і цих бордів, які розміщуються на таких носіях, де їм абсолютно не місце.

Законопроект №3454 стосується не зовнішньої реклами, а саме реклами на транспорті, обмежень на опорних елементах контактної мережі, на розтяжках, на дротах, де розміщувати ці розтяжки рекламні абсолютно, по-перше, недоречно, по-друге, небезпечно.

Хочу наголосити, що це не зменшить надходжень до місцевих бюджетів, оскільки місцеві бюджети від цих видів надходжень також не отримують грошей. Їх отримують власники цих компаній, яким належать ці електромережі та дроти.

Ми пропонуємо обмежити відповідне використання електромереж, дротів, електроопір для рекламних цілей з метою безпеки людей і...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. 30 секунд, завершуйте. Уже завершили. Дякую. Будь ласка, проходьте на ваше робоче місце.

Слово для співдоповіді надається секретарю Комітету з питань свободи слова та інформації пані Олені Контратюк. Будь ласка, пані Олено.

КОНДРАТЮК О.К., секретар Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановна головуюча. Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики на своєму засіданні 3 лютого 2016 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо використання окремих елементів благоустрою та контактної мережі при здійсненні рекламної діяльності», внесений народними депутатами Абдулліним, Черваковою та Томенком.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про рекламу», яким передбачити, що розміщення реклами або рекламних засобів на підтримуючих опорних та інших елементах контактної мережі, на засобах та обладнанні, у тому числі і опорах зовнішнього освітлення заборонити.

На думку авторів проєкту, з якою погодилися всі члени нашого комітету, законопроєкт має обмежити тотальне панування в міському просторі рекламоносіїв, яке призвело до візуального засмічення наших вулиць та має покращити ситуацію у сфері безпеки дорожнього руху. А головне — заборонити забезпечення злочинного розміщення рекламних носіїв на електроопорах та контактній мережі міського електротранспорту, що є вкрай небезпечним для життя людей.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження до законопроекту, проте комітет з ними не погодився. Натомість хочу зауважити, що в комітеті також розробляється комплексний законопроект, який повинен виокреслити зовнішню рекламу, навести лад у зовнішній рекламі. Сподіваюся, що до осені ми цей законопроект внесемо на розгляд Верховної Ради.

За результатами розгляду Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики також ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект №3454 в першому читанні за основу. Від себе додам, що це маленький законопроект, який ми можемо сьогодні проголосувати в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Олено.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні від фракцій цього важливого законопроекту.

Мустафа Найєм. Будь ласка.

Мустафа Найєм передає слово Ользі Черваковій.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Ользі Черваковій.

ЧЕРВАКОВА О.В. Шановні колеги! Дуже прошу підтримати цей законопроект, причому і за основу, і в цілому. Там міститься лише одне речення, і це речення покінчить з цим безладом, який ϵ на ринку.

Насправді зараз ϵ абсолютно неконкурентні умови, коли одні отримують дозволи, розміщують свої білборди на офіційних носіях, на тих об'єктах, які для цього призначені, сплачують податки, а інші просто на тій підставі, що їм належить це обладнання, самопроголошують їх рекламними носіями і розміщують там розтяжки, білборди тощо, а це призводить до аварійних ситуацій, до, як казала моя колега Олена Кондратюк, візуального засмічення, до нерівних умов на ринку

і до того, що власники цих автотранспортних підприємств, на балансі яких знаходяться ці електроопори і мережі, просто створили шалену корупцію. Вони кладуть ці гроші собі до кишені, міста від цього нічого не отримують, окрім того сміття, яке ϵ на вулицях у вигляді цих рекламних так званих носіїв.

Тому дуже прошу ліквідувати ці неконкурентні умови на ринку і зробити так, щоб мешканці українських міст могли дихати вільно, а не дивитися на це жахливе сміття.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, народний депутат Чижмарь від фракції Радикальної партії.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Законопроект коротенький, але в ньому є певні суть і зміст, тому що ми бачимо, на що перетворилися наші міста від рекламних носіїв. Вони дуже кольорові. Але ця кольоровість не відображає самобутності наших міст, особливо їхньої центральної частини.

Дуже часто ці розміщені рекламні носії відволікають водіїв від дорожньої розмітки, ситуації на дорозі, знаків, світлофорів і таким чином загрожують підвищенню аварійності ситуації на дорогах.

Дуже часто ці носії розміщуються в центральних частинах наших історичних міст і затуляють ті історичні самобутні будівлі, якими Україна завжди пишалася. Тому навести лад у цій галузі нам необхідно.

Зрозуміло, сьогодні є чинне законодавство, яке ніби повністю врегульовує цю ситуацію, надаючи право органам місцевого самоврядування регулювати питання розміщення зовнішніх носіїв реклами. Але, як свідчить досвід і практика, коли приходить мер або купа депутатів до влади на місцях, першим ділом вони використовують свою владу для того, щоб виділити додаткові місця під компанії, які їм належать і підконтрольні, таким чином, створюючи досить пасивний дешевий бізнес, проторений. Наше місцеве самоврядування сьогодні

показало свою неспроможність відмовитися від таких дешевих, але вкрай неефективних видів проведення бізнесу, і в такий спосіб лише паплюжить наші міста. Тому в даному випадку Верховна Рада повинна взяти на себе відповідальність і навести порядок, якщо місцеве самоврядування не змогло. Подивіться на місто Київ, на обласні центри: Ужгород, Тернопіль, Івано-Франківськ, Львів, західної, східної України, — ви побачите цю проблему всюди. Рекламні носії дуже часто не мають естетичного вигляду. Це просто бетонні або металеві конструкції, ніяк не вписуються в зовнішній вигляд наших історичних міст. Тому однозначно, що я особисто підтримую цей законопроект і пропоную всім колегам так само підтримати його.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин, і в нас ще два виступи. Я прошу депутатів заходити до залу, через кілька хвилин відбудеться прийняття рішення.

Зараз від фракції «Об'єднання «Самопоміч» виступить Семенуха. Увімкніть мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги! Шановний пане Голово! У даний момент сфера зовнішньої реклами є найбільш комерціалізованою, адже вона забезпечує дуже широкі можливості для постійного залучення уваги мешканців міст до рекламованих товарів та послуг. Як наслідок, через інтенсивне зростання ринку зовнішньої реклами сьогодні ми спостерігаємо серйозне перенасичення вулиць міст рекламними засобами. І проблема навіть не лише в низькій естетичній якості значної реклами розміщених рекламних засобів, а в тому, що при розміщенні зовнішньої реклами дуже часто не враховуються елементарні норми правил техніки безпеки.

Вдумайтеся в цифри. За даними експертів, наприклад, у Києві налічується близько 800 опор та контактних мереж, на яких допустиме з точки зору безпеки розташування реклами. Водночас на сьогодні в Києві лише офіційно розташовано 4 тисячі одиниць такої реклами.

Таким чином, переважна більшість реклами розміщена саме на опорах та стовпах, де ані з технічної точки зору, ані з точки зору безпеки це не прийнятно. Очевидно вітчизняне законодавство надто ліберальне порівняно з європейськими аналогами. Думаю, слід підтримати запропоновані норми законопроєкту щодо розміщення реклами на контактних мережах та опорах.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» готова підтримати законопроект лише за основу за умови вилучення з тексту пункту 7 статті 8 Закону України «Про рекламу» слова «заборона розміщення рекламних носіїв на засобах та обладнанні зовнішнього освітлення». Насправді це поширена практика в багатьох містах Європи розміщувати іміджеву рекламу на ліхтарях, прапорцях, навіть у центральній або історичній частині міста.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ від фракції «Батьківщина». Одарченко Юрій Віталійович. Будь ласка.

Прошу всіх заходити до залу, через 2 хвилини відбудеться прийняття рішення.

Будь ласка, пане Юрію.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Народний депутат Олександр Абдуллін вніс дуже правильний законопроект, який давно назрівав. Зараз у розміщенні реклами в містах ϵ абсолютна вакханалія. Ми бачимо, що зараз вона навіть призводить до нещасних випадків.

Хочу звернути увагу на причини того, чому ми сьогодні розглядаємо цей законопроєкт. Справа в тому, що чинне законодавство віддало питання зовнішньої реклами у виключну компетенцію органів місцевого самоврядування. Саме місцеві ради затверджують правила благоустрою, в яких у тому числі зазначається, на яких об'єктах благоустрою дозволяється розміщення реклами. Загалом розміщення рекламних носіїв потребує отримання дозволу. У тому, що в нас деякі міста перевантажені рекламою, яка заважає руху або створює загрозу для безпеки людей, винні насамперед ті органи місцевого самоврядування, які бездумно роздають дозволи на розміщення реклами. Дозвіл на рекламу став елементом корупції, оскільки нині визначення рекламних площин є абсолютною дискрецією місцевої влади. Відповідно

органи місцевого самоврядування вирішують, де і кому можна розміщувати рекламу, і оскаржувати їх рішення практично неможливо.

На жаль, виникла необхідність державного втручання в цю сферу і обмеження права місцевих рад давати дозволи на розміщення реклами на елементах контактної мережі та мережі вуличного освітлення. Разом з тим у реалізації такого закону виникнуть складнощі, оскільки орган місцевого самоврядування, який раніше дозволяв розміщувати рекламу на тих об'єктах, зараз може просто не виділити коштів на її демонтаж.

Загалом цей законопроект дуже потрібний. Пропоную його підтримувати в першому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Висновок комітету – прийняти лише за основу.

Зараз автори законопроекту проводять останні консультації.

Від групи «Воля народу» слово вимагає Довгий.

Будь ласка, 30 секунд. Дуже коротко. Увімкніть Довгому мікрофон.

Прошу завершити консультації.

ДОВГИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №102, Кіровоградська область, самовисуванець). Шановний головуючий! Шановні колеги! Наша фракція підтримуватиме зазначений законопроект і закликає інших його підтримати.

Необхідність і нагальність приведення сьогодні рекламного ринку в порядок бачить кожен, хто виходить на вулицю. Ми будемо підтримувати цей проект, але наголошуємо, що він не комплексно вирішує рекламне питання, а є лише одним із запобіжних заходів. Підтримуючи цей законопроект, пропонуємо долучитися і всім решта як можна швидше прийняти комплексний закон, який буде регулювати зовнішню рекламу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, хочу наголосити, лише прийняти за основу. Можливо, всі ці поправки, які ви маєте, ми зможемо погодити між першим і другим читаннями. Чи узгодили ви вже позицію?

Ні, у мене чітко зазначено: позиція комітету – за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо використання окремих елементів благоустрою та контактної мережі при здійсненні рекламної діяльності» (№3454) за основу. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 222 (Шум у залі).

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування... Будь ласка, підготуйтеся. Колонами депутати заходять до залу.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №3454. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 232.

Повернулися.

Тепер знову ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону $\underline{N}\underline{\circ}3454$ за основу. Усі поправки можна буде внести до другого читання. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 233.

Рішення прийнято.

Колеги, зараз оголошення. Прошу зачитати.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, як ви знаєте, щорічно 1 червня в усьому світі відзначається Міжнародний день захисту дітей. З нагоди цього дня сьогодні в кулуарах третього поверху адмінбудинку по вулиці Грушевського, 5 за ініціативи профільного комітету проводиться Всеукраїнська виставка художньо-прикладного мистецтва і декоративних виробів, виготовлених молодими людьми з особливими потребами.

Виставку організовано Всеукраїнською громадською організацією інвалідів «Союз організацій інвалідів України» за сприяння

Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників АТО та людей з інвалідністю. Запрошуємо всіх депутатів відвідати виставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу повідомити, що нещодавно Львівська національна академія мистецтв відзначила 70-річчя від свого заснування. Парламент ухвалив відповідну постанову про відзначення цієї дати. Сьогодні на третьому поверсі в кулуарах Верховної Ради України відбувається виставка робіт випускників та студентів академії. Запрошую відвідати та підтримати українське мистецтво.

Ще оголошення. Відповідно до статті 60¹ Закону України «Про Регламент Верховної Ради» повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток концесійного будівництва автодоріг, мостів і тунелів». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Яценка Антона Володимировича.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту оголошується перерва на 30 хвилин. О 12 годині 40 хвилин прошу всіх повернутися до залу, будемо продовжувати розгляд блоку питань засобів масової інформації та реклами. О 12 годині 40 прошу всіх дисципліновано прибути до залу.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершується. За хвилину він завершиться остаточно. Переконливо запрошую народних депутатів до залу для продовження нашої роботи. Секретаріат Верховної Ради прошу запросити депутатів до залу.

Колеги, хочу вас поінформувати, що далі в порядку денному стоять питання тематичного блоку засобів масової інформації та реклами. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо».

Законопроект по своїй суті ε мінімальним. Зміна одного речення. Тому закономірно, що і автор, і комітет просять, щоб ми його розглянули за скороченою процедурою, але для того треба максимально мобілізуватися для голосування. Ви готові підтримати скорочену процедуру?

Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) за скороченою процедурою. Там змінюється лише одне речення. Будь ласка, проголосуйте. Прошу підтримати. Голосуємо.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 77$.

Колеги, я поставлю ще раз. Якщо не буде голосів, почнемо розгляд за повною процедурою. Повідомляю, це за порядком денним у нас потім стоїть блок питань екологічної політики, законопроект №2897, з яким звертався голова комітету на засіданні Погоджувальної ради. Це залежить від того, наскільки ми зможемо ефективно, дієво працювати і пройти порядок денний. Це одне речення, і очевидно під час виступів і голів фракцій і народних депутатів не буде про що говорити. Давайте я ще раз поставлю пропозицію на голосування. Якщо ситуація буде настільки ж сумна, розглядатимемо за повною процедурою.

Прошу народних депутатів зайти до залу і підготуватися до прийняття рішення. До речі, це також стосується питання півгодинної перерви, яка затягується потім на годину. Треба її скасувати. Давайте домовимося зранку в четвер поставити ще раз, щоб скасувати цю перерву, і включимо до порядку денного цей законопроект хоча б на четвер.

Колеги, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення,

об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо)» (№4924) за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 111.

Покажіть будь ласка, по фракціях і групах.

Навіть не хочеться читати, чесно кажучи, результати голосування.

Рухаємося за повною процедурою, так? Давайте ще раз спробуємо, третій раз?

Прошу заходити до залу. Отже, я ще раз поставлю на голосування. Якщо не буде голосів, розглядаємо за повною процедурою. Будь ласка, заходимо до залу і займаємо робочі місця. Це буде годинний розгляд. Ми не перейдемо до наступних законопроектів до обіду. Це означатиме, що дуже впаде шанс на їхнє прийняття.

Це дуже кумедна ситуація, коли мені доводиться благати депутатів прийти на робочі місця. На роботу треба приходити так, як вчитель приходить на урок, як робітник приходить на завод, як солдат приходить на чергування в армії.

Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Я ще раз, востаннє, ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати.

Рибчинський! Колеги, я ж прошу підтримати, а ви стоїте, дискутуєте. Обнялися – голосуємо! Прошу підтримати.

(3a) - 135.

Рішення не прийнято. Будемо розглядати законопроект №4924 за повною процедурою.

Запрошую до доповіді народного депутата України Севрюкова Владислава Володимировича. Будь ласка.

СЕВРЮКОВ В.В. Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! Дякую за можливість представити законопроект №4924 щодо змін до Закону «Про рекламу».

Необхідність прийняття цього законопроекту виникла давно, коли ще у 2008 році були внесені зміни до статті 8 Закону «Про рекламу», які зняли вимоги зазначати в рекламі інформацію щодо сертифікатів, дозволів, різноманітних ліцензій. Достатньо їх просто надати рекламорозповсюджувачу. Але в тому законі не були внесені зміни до спеціальних статей 21, 24 і 25 щодо реклами окремих видів діяльності і послуг, і тому ми з вами змушені вже дев'ятий рік у рекламі на радіо після деяких рекламних роликів слухати такі скоромовки, в яких зашифровані певні цифри, символи, дати, які ніхто навряд чи зможе розібрати, а тим паче, запам'ятати.

Моя пропозиція вилучити необхідність розміщення в рекламі, виключно на радіо, цих дозволів, ліцензій, сертифікатів. Наголошую, вони лишатимуться у друкованій продукції, в телевізійній рекламі, де їхнє розміщення ϵ логічним і нормальним, а на радіо пропоную вилучити.

Прошу підтримати цей законопроект. Сподіваюся серед ваших виборців є багато і радіослухачів. Цей законопроект має зменшити дратівливість слухачів, збільшить аудиторію українських радіостанцій, і ваші виборці будуть вам вдячні за підтримку цього законопроекту.

Я також бачу, що ви серйозно це сприйняли, і ми розглядаємо цей законопроект за повною процедурою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це відповідальний розгляд.

Прошу записатися на запитання до доповідача. Будь ласка, 3 хвилини.

Іллєнко. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Насправді ніби технічне питання, але об'єктивно є зараз також певна проблема — величезна кількість шарлатанів видурюють у людей останні гроші, прикриваючись різними цими справами. Можливо, цей момент трохи, дійсно, алогічний з точки зору звучання там на радіо в рекламі, але це буде якась така пересторога чи певне додаткове звернення уваги навколо цього. Дійсно, зараз, на жаль,

величезна проблема із псевдоцілителями. І те, що тут написано щодо залучення коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів, фондового ринку, — це також дуже часто різний лохотрон, і, можливо, тут додатковий контроль не буде зайвим, щоб лишній раз перестрахувати наших громадян від будь-яких необдуманих кроків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Владиславе Володимировичу.

СЕВРЮКОВ В.В. Дякую за питання, шановний колего. Повністю підтримую вашу думку, що сьогодні шахрайської реклами дуже багато і з нею треба боротися.

Але мій законопроект зараз нічого не змінює в чинному законі. Я кажу про те, що нам ця інформація не потрібна на радіо, але вона має залишитися, звичайно, у друкованій продукції, у телепродукції. Це обговорювалося, до речі, на засіданні комітету. Зараз є проекти, які, до речі, в комітеті розглядаються щодо заборони реклами цілительства, певних незрозумілих лікарських засобів. Але як на мене, цю норму логічно все-таки скасувати на радіо, тому що дев'ять років досвіду засвідчили, що жодна людина ніколи на радіо цієї інформації не сприйняла і не запам'ятала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Попов. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ПОПОВ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Владиславе Володимировичу! У цьому залі буквально нещодавно голосували за виділення понад ніж 1 мільярда гривень потерпілим вкладникам банку «Михайлівський», які, як правило, вносили свої внески насправді не в банк «Михайлівський», а у фінансову піраміду. На жаль, ця проблема залишається, і колега Іллєнко також її згадував у попередньому виступі.

Чи не вважаєте ви, що ми повинні зробити більш жорсткою відповідальність так само і засобу масової інформації, який поширює таку рекламу, тому що я впевнений, що в кожної фінансової піраміди будуть всі необхідні ліцензії? Дійсно, немає змісту зачитувати номери цих ліцензій, тим більше скоромовкою, яку ніхто не чує. Але чи не треба зробити більш жорсткими методи перевірки, які послуги

надаються, і більше того, коли ця піраміда рухне, платники податків будуть змушені платити за неї. Чому не зробити часткову відповідальність за те, хто залучав людей до цієї піраміди?

СЕВРЮКОВ В.В. Дякую за запитання. Я цілком підтримую ідею того, що держава і ми маємо ставити якісь заборони і унеможливити такі випадки, які виникають із будовою фінансових пірамід, ситуацією з банком «Михайлівський». Хочу наголосити, що саме банк «Михайлівський» у своїх рекламах ці скоромовки застосовував, тому що вони мали там певні якісь документи, їх прочитували. Тобто все одно ввести в оману вони могли. Цей законопроект жодним чином на це не впливає. А щодо загального підходу до того, що ми маємо захищати від недобросовісної реклами, цілком розділяю вашу думку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Час, відведений для запитань, відповідей, завершений.

Запрошую до співдоповіді секретаря Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Кондратюк Олену Костянтинівну.

Владиславе Володимировичу, дякую вам за доповідь.

Будь ласка, пані Олено.

КОНДРАТЮК О.К. Шановний Голово! Шановні колеги! Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики на своєму засіданні 19 жовтня 2016 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) від 15 вересня 2016 року, внесений народним депутатом України Севрюковим.

На думку автора, законопроект покликаний за рахунок скасування вимог щодо зазначення відповідних реквізитів сертифікатів, дозволів та ліцензій у рекламі на радіо зробити її менш дратівливою для споживачів, тобто радіослухачів. Фактично прибрати скоромовку, яка зараз ϵ в радіоефірі.

Законопроектом пропонується вилучити із статей 21, 24, 25 і 25¹ Закону України «Про рекламу» вимоги щодо зазначення реквізитів дозвільних документів у рекламі на радіо.

Відповідний підхід отримав схвальний висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Комітет з питань запобігання і протидії корупції не виявив у законопроекті корупційних факторів та вважає його таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Нашим комітетом підтримано ідею автора законодавчої ініціативи, оскільки на переконання членів комітету діюча законодавча вимога зазначати реквізити сертифікатів, дозволів та ліцензій у рекламі відповідних послуг на радіо не має жодного корисного ефекту, а призводить до несприйняття та підвищення рівня дратівливості саме споживачів, у тому числі й недовіри до реклами як такої.

Водночас члени комітету звернули увагу на необхідності техніко-юридичного редагування. Для стенограми хочу зазначити, що ці зауваження стосуються абзаців перших пунктів 1-4 розділу І законопроекту, в яких необхідно вилучити слова «Закону України «Про рекламу». Положення статті 8 закону, згідно з яким розповсюджувачі реклами не можуть поширювати рекламу, якщо відповідно до законодавства види діяльності або товари, що рекламуються, підлягають обов'язковій сертифікації, або їх виробництво чи реалізація вимагає наявності відповідного дозволу, ліцензії, а рекламодавець недодає, поширюючи рекламу, копію таких сертифікатів, дозволу, ліцензії, засвідчених у встановленому порядку, залишаються чинними.

Зважаючи на зазначене, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект №4924 за основу та в цілому з урахуванням висловлених редакційний зауважень. Прошу підтримати.

На мою думку, ми не повинні зараз витрачати зайвого часу на це обговорення і питання до мене, тому що законопроект насправді дуже технічний і всім зрозумілий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до співдоповідача.

Колеги, під час розгляду законопроекту за повною процедурою – запитання до доповідача і співдоповідача, по 3 хвилини.

Ленський передає слово Мосійчуку. Будь ласка.

ЛЕНСЬКИЙ О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Передаю слово Мосійчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). У мене таке запитання. Шановна колего, скажіть, будь ласка, чи вплине цей законопроект, який ми зараз розглядаємо, у разі його прийняття на те, щоб прибрати, дійсно, з радіоефіру всі оці шахрайські рекламні оголошення, які, по суті, влаштовують лохотрон для українців, видурюють кошти, будуються піраміди? Це ні для кого не таємниця. Чи буде цей законопроект діяти саме в цьому напрямі?

Дякую.

КОНДРАТЮК О.К. На жаль, цей законопроект покликаний лише врегулювати технічну частину. На зміст реклами цей законопроект не впливає. Але тим паче, думаю, що законопроект потрібний тому, що насправді в радіослухачів повинна бути довіра до реклами. І не може бути ніякого дратівливого способу її викладення в радіоефірі. Тому з технічної точки зору це треба було зробити давно. Оскільки це зміни все-таки до Закону «Про рекламу», їх треба просто проголосувати. А насправді за зміст реклами повинні, дійсно, нести відповідальність, якщо вона є неправдива або оманливого характеру.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від народного депутата Шверка. Будь ласка (Шум у залі).

Я вже оголосила Шверка. Потім буде ваше запитання. Прошу.

ШВЕРК Г.А., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Швидше хочу не запитання поставити, а відреагувати на зауваження колег, які вважаю дуже слушними. Але треба розуміти, що будь-який засіб масової інформації, телерадіоорганізація не мають ані кваліфікації, ані можливості перевірити ці ліцензії, які надали їм рекламодавці. Тому якщо ми хочемо підвищити вимоги до цих ліцензій і до якості цих послуг, що отримують люди, треба звертатися до тих органів, які мають обов'язок і право видавати ці ліцензії, щоб вони якісніше підходили до будь-яких аплікантів щодо отримання ліцензій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будете реагувати, пані Олено?

КОНДРАТЮК О.К. Я думаю, що можу лише підтримати свою колегу, і, дійсно, регулятор повинен відповідати за ці ліцензії, які він надає. Абсолютно погоджуюся.

ГОЛОВУЮЧА. Запитання від пана Лозового, якому слово передає Мосійчук.

ЛОЗОВОЙ А.С. «В своїй хаті й своя правда, і сила, і воля», — писав Тарас Григорович. Усі ми знаємо, що чисто й затишно в тій хаті, де прибирають.

Пані доповідач абсолютно права. Цей проект закону технічний. Ми просто зачистимо ефір від непотрібного, вибачте, інформаційного сміття, дамо трохи більше часу, який, дай Боже, піде на українську пісню, на українську культуру і на те, що потрібно українцям. Хочу закликати колег, які вважають себе українськими патріотами, мобілізуватися і зачистити українське інформаційне середовище (під час війни, на четвертий рік московської агресії) від ворожої пропаганди, якою займається насамперед канал «Інтер». Усі ми бачимо у випусках так званих новин на телеканалі «Інтер» цілеспрямовані щоденні антиукраїнські провокації. Без політичної волі Президента цього не могло б відбуватися. Тому Президент Порошенко несе персональну відповідальність за те, що...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, увімкніть мікрофон доповідачу.

КОНДРАТЮК О.К. Важко не погодитися з паном Андрієм. Думаю, що саме перший закон, який ми сьогодні прийняли після законопроєкту №5313, яскраво свідчить про те, що ми наводимо якось лад в інформаційному просторі України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Олено. Ви можете сідати на ваше робоче місце.

Колеги, у нас зараз виступи від фракцій. Потім – виступи депутатів. Ви зможете доєднатися під час виступів депутатів.

Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні від фракцій і груп.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене прохання. Чи не буде заперечень, якщо ми після виступів від фракцій перейдемо відразу до голосування? Щоб народні депутати не ображалися, зараз будуть зазначені позиції всіх фракцій, а потім — голосуємо. Надам також слово від позафракційних, хто захоче.

Запрошую до слова Одарченка від фракції «Батьківщина». Будь ласка, пане Юрію.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Шановні колеги! Автор законопроекту порушив дуже цікаве питання. Він правильно вважає, що треба обмежити ту кількість реклами, яка пов'язана з якимись знахарями, ломбардами, довірчими товариствами, іншими організаціями, які вводять в оману людей. І правильно, тому що сектор цієї реклами став дуже великий. Як на мене, це серйозна ознака деградації української економіки, тому що сьогодні ми бачимо, що майже половина сектору реклами займає не реклама якихось виробничих потужностей чи цікавої продукції, яка виробляється в Україні, а саме такі послуги. Це свідчення того, що економіка України деградує.

У п'ятницю ми чули дуже хороший виступ Прем'єр-міністра Гройсмана, який нам розповідав, що підвищить пенсії.

Шановні друзі, за рахунок чого можна підвищити пенсії, якщо мине бачимо зростання економіки навіть за таким показником як реклама? Пенсія може підвищуватися лише тоді, коли економіка зростає, коли є джерела для цього, підвищується продуктивність праці. Зараз ми почули лише якесь жонглювання термінами і чітко розуміємо, що пенсіонери ніякого підвищення не будуть отримувати. Тому що не було порушено питання про детінізацію економіки, про деофшоризацію економіки, яка принесла б десятки мільярдів доларів в українську економіку і дала б можливість мінімізувати дефіцит Пенсійного фонду. Не було порушено питання про те, що треба відповідним податком обкладати дивіденди. Зараз ганьба для України, що олігархи платять 5 відсотків, а не 17, як всі громадяни України.

Тому цей законопроект, як на мене, актуальний, але він свідчить про те, що питання покращення життя людей залишається в далекій перспективі, тому що уряд сьогодні не показує жодного джерела для того, щоб економіка зростала, продуктивність підвищувалася, люди мали, дійсно, явну перспективу для поліпшення свого життя.

Цей проект закону дуже актуальний, але, шановний головуючий, актуальніше було б розглядати питання, пов'язані з бажанням провладної більшості відкривати ринок продажу землі сільгосппризначення. Це питання, яке вдарить по всіх українцях, особливо тих, які живуть на селі.

Фракція «Батьківщина» ініціювала проведення всеукраїнського референдуму. Цілком логічно було б спитати людей, чи бажають вони продавати землю сільгосппризначення, чи ні, але суди, які, ми переконані, діяли під тиском влади, заблокували проведення референдуму за всеукраїнською ініціативою. Тому ми наполягатимемо, щоб ці питання насамперед...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, я з великою повагою ставлюся до виступаючого, одного з найкращих знавців Регламенту Верховної Ради України, і не вимикаю мікрофон, хоча як головуюча мала на

це повне право, тому що ми зараз обговорюємо законопроект про рекламу. Не про пенсію, не про ринок землі, не про референдум, а про рекламу. Я дуже прошу, щоб усі промовці шанували колег, наших глядачів телеканала «Рада», Регламент Верховної Ради України і виступали, як цього вимагає Регламент, виключно щодо теми законопроекту про рекламу. На жаль, ми не почули позиції шанованої нами фракції «Батьківщина» щодо проекту закон. Про все на світі, лише не про закон. Кажуть, що «за», слава Богу.

Будь ласка, народний депутат Мельничук передає слово колезі Рибчинському. Я переконана, що ви будете говорити стосовно законопроекту.

Дуже дякую.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Дякую за передане слово. Як фахівець саме в радіосфері хочу сказати, що, звичайно, скоромовки дратували не лише слухачів, а й самих власників радіостанцій. Тому що, поперше, зрозуміти, про що йдеться, неможливо. По-друге, перевірити ті цифри, які викладаються в реєстрі, також неможливо, тому в принципі це абсурдно. Але це забирає рекламний час. Тобто рекламодавець платить не за пряму рекламу, а за невідомо що. Тільки тому, що ті, які розробили попередній закон про рекламу, це були видавці, для яких було цілком зрозуміло, якщо буде стояти реєстровий номер десь на папірці або на екрані телевізора, який можна просто зафіксувати. На радіо, на жаль чи на щастя, нічого не фіксується.

Проте в мене є пропозиція до авторів законопроєкту. По-перше, я абсолютно його підтримую. По-друге, є пропозиція, я сказав би, натяк на те, що треба створювати якусь моніторингову службу, яка перевіряла б не лише те, що міститься в цих реєстрових реквізитах, а й кількість тієї самої україномовної музики в ефірі, усе, що стосується норм, які ми приймаємо тут у вигляді законів. На жаль, ми приймаємо закони, вони виконуються так-сяк лише тому, що немає служби, яка за це відповідала б, моніторила б, виявляла і давала б правоохоронним органам далі порушувати, можливо, справи або вносити на Нацраду питання позбавлення ліцензій за те, що радіостанції не виконують законів України. У даному випадку, думаю, ми за цей законопроєкт проголосуємо. По-перше, приберемо передусім оці зазначені реквізити, які в скоромовках.

По-друге, ми ж розуміємо, що ломбарди, базари, послуги хіромантів, астрологів тощо, — це чистої марки аферизм. Якщо ми не приймемо наразі такого закону, то аферизм буде лише збільшуватися, тому що населення бідніше, і хтось на цьому хоче наживатися, бо люди шукають щастя бодай в астрологів. Дуже дякую за можливість поговорити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» Юрій Павленко з трибуни. Нагадую колегам, що ми сьогодні лише в першому читані голосуємо законопроект. Усі поправки можна буде внести до другого читання.

Будь ласка, пане Юрію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, нарешті, Верховна Рада почала розглядати законопроекти, які стосуються інформаційної політики та інформаційної безпеки держави. Разом з тим дивує, що в порядку денному є малозначимі, другорядні, просто технічні законопроекти, тоді як сьогодні є реальна інформаційна агресія на нашу державу. Переконаний, що сьогодні є достатньо зареєстрованих проектів законів, які могли б посилити Українську державу в інформаційному просторі як всередині країни, так і зовні. Є законопроекти, які підготовлені навіть урядом, але досі не потрапляють до залу Верховної Ради.

Упевнений, що під час розгляду ми мали б насамперед зосередитися щодо стану інформаційної присутності Української держави на звільнених, окупованих і неконтрольованих сьогодні територіях Луганської та Донецької областей. Це і стан готовності відповідних телерадіовеж, і монтаж, і введення в експлуатацію передавальних станцій, питання розміщення підсилювального сигналу українських інформаційних телерадіомовників, встановлення додаткових передавачів вздовж лінії розмежування. Це достатня представленість українського мовлення в кабельних мережах, наявність українського сигналу, наприклад, в таких містах, як Авдіївка, де практично відсутнє українське мовлення, наявність і забезпеченість вітчизняної друкованої продукції на важко контрольованих сьогодні українською владою територіях. Без сумніву, треба вносити законопроекти, які підсилили б

забезпечення інформаційної реінтеграції українських громадян на звільнених територіях. Це підтримка відповідних телерадіоорганізацій, які працюють у Донецькій, Луганській областях, на півдні України, які можуть доносити свій сигнал до Криму. Це питання контенту і підтримки українських мовників, вироблення необхідної української продукції. Ми раділи від введення квот на українську мову в телерадіоорганізаціях, але фактично послабили свій вплив і можливості поборотися за серця і душі українських громадян, які живуть сьогодні в Донецькій, Луганській областях, у Криму.

Тепер щодо нейтралізації сигналу пропагандистських каналів. Усе це має бути насамперед у порядку денному роботи Верховної Ради.

Саме тому фракція «Опозиційний блок» утримується від голосування за цей законопроект, так як вважає, що це неефективне використання роботи Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Будь ласка, Романовський від «Народного фронту» передає слово своєму колезі Унгуряну. Прошу.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Слава Ісусу Христу!

Шановні колеги, хочу нагадати тим депутатам, які працювали у шостому скликанні, що саме тоді надзвичайно актуальною для інформаційного контенту українських телеканалів, газет стала проблема практично безконтрольного, абсолютно незаконного рекламування, а дуже часто й у прямому ефірі здійснення будь-яких шарлатанських дій. Ми пам'ятаємо, як в ефірах навіть загальнонаціональних каналів віщали якісь нібито цілителі, нібито біоенергетики, і вони вимагали лише єдине: подзвоніть на номер, і вам одразу стане легше. А включався просто банальний, вибачте на слові, лохотрон, і ми тоді разом з колегами-інформаційниками прийняли достатньо збалансований пакет законопроектів, які унеможливили, по-перше, рекламування

послуг незрозумілих діячів і, по-друге, здійснення ними цих послуг у прямому ефірі телеканала або радіоефіру.

Наразі ідея, яку сьогодні презентує наш колега, зрозуміла, вона стосується лише оцих скоромовок, які лунають наприкінці рекламного ролика або на телебаченні, або в радіоефірі. Але, на превеликий жаль, сфери, яких стосується цей законопроект, — це саме болючі сфери, скажімо, будівництво. Ми бачимо, як багато шахрайських схем у будівництві. Це народне цілительство — скільки шарлатанства і просто обману людей відбувається через ці нібито послуги. І виходить, що ми, поліпшуючи життя слухачеві, полегшуємо життя ось цим дуже часто недобросовісним фізичним чи юридичним особам.

Тому я погоджуюся з колегами з фракції Радикальної партії, з всеукраїнського об'єднання «Свобода», з іншими колегами, які праві в тому, що нам потрібно комплексно підійти до цих питань, щоб не лише ліквідувати скоромовки, а й захистити інформаційний простір від цих недоброчесних людей або юридичних осіб, які продають неіснуючі квартири або пропонують шахрайські медичні цілительські послуги, бо це неправильно.

Тому думаю, що сьогодні нам не потрібно ось так вибірково вирішувати це питання, а треба комплексно. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юзькова передає слово своєму колезі народному депутату Мосійчуку. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Шановний український народе! Шановний український парламенте! Наша фракція підтримає в першому читанні цей законопроект, але давайте, дійсно, підходити комплексно: прибирати з ефірів радіо- і телебачення шахраїв, прибирати з ефірів тих, хто видурює в українців кошти. Користуючись нагодою і тим, що розглядається саме блок інформаційних питань, хочу звернутися до колег із закликом підтримати ініціативу фракції Радикальної партії стосовно створення тимчасової слідчої комісії щодо фінансування і діяльності рупора Кремля в Україні — телеканала «Інтер» (Оплески). Адже ні для кого не таємниця, що, окрім олігархів Фірташа і Льовочкіна, фінансування «Інтера» здійснюється російським телеканалом ОРТ. Крім того, хочу подякувати Секретарю Ради національної безпеки і оборони Олександру Турчинову, міністру внутрішніх

справ Арсену Авакову за те, що вчора було заборонено в'їзд до України автору поділу українців на три сорти пану Шувалову. Водночає вимагаю від Служби безпеки України порушити кримінальну справу проти продюсера телеканала «Інтер» пані Безлюдної, яка ϵ автором «бессмертных полков» і протистоянь у місті Ки ϵ ві.

Шановні колеги, давайте будемо чесні і скажемо, що на третьому році війни не міг би рупор Кремля «Інтер» працювати, якби не було змови з владою, якби наші політики не ходили на цей телеканал, не світили там обличчями, не кричали про свій патріотизм. Я тут, у цьому залі, другий день чую, що лідера однієї фракції не допускають до ефіру. Шановні українці, увімкніть «Інтер» і побачите: кожен день представники цієї фракції на рупорі Кремля.

І насамкінець, стало модним казати про незаконне збагачення, вносити подання на депутатів, розслідувати і таке інше. Чиновник Сергій Льовочкін 20 років при владі, є власником акцій телеканала «Інтер», палаців під Парижем, острова на Дніпрі.

Учора я звернувся до НАБУ, САП і Генпрокуратури із заявою про кримінальне правопорушення з боку Льовочкіна щодо несплати податків і незаконного збагачення. Побачимо, як розслідують. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, все-таки маю звернути увагу на те, що ми будемо обговорювати конкретні законопроекти. Зараз надам слово колезі від «Блок Петра Порошенка», який представить позицію фракції, пану Шверку. Будь ласка.

Прошу повертатися до сесійного залу, бо зараз буде голосування. Депутати погодилися, що ми не будемо записуватися на виступи від депутатів, щоб прискорити.

Будь ласка, пане Шверк, вам слово.

ШВЕРК Г.А. Дякую, пані Ірино. Шановні колеги, дуже тішить, що законопроект колеги Севрюкова став приводом для обговорення великої кількості негараздів, які наразі ще є в українському телевізійному і медійному просторі. Але я пропоную повернутися саме до законопроекту, і фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме цей законопроект і звертається до всіх інших колег, щоб підтримати,

бо він прибирає з нашого радіоефіру цю нісенітницю, що зветься скоромовкою, яка не вирішує жодного питання з тих, які ми наразі обговорювали, а лише засмічує наш радіопростір. З моєї точки зору, ми маємо прийняти це технічне і дуже просте рішення.

А якщо мова йде про те, щоб розглянути ті питання, що порушили інші колеги у своїх виступах, то, будь ласка, звертайтеся до комітету з вашими ініціативами, а також готуйте законопроекти.

Комітет зі свободи слова з великою повагою ставиться до всіх колег, які працюють у зоні приведення до ладу нашого телевізійного і інформаційного простору. Тобто я закликаю всіх колег підтримати законопроект №4924 і дружньо за нього проголосувати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено (*Шум у залі*). Я, звичайно, надам заключне слово. Прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування. Прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити депутатів до залу і підготуватися до прийняття рішення.

До заключного слова запрошую Севрюкова Владислава Володимировича.

СЕВРЮКОВ В.В. Дякую. Ще буквально хвилину вашого часу. Я радий, що такий простий законопроект, з такою маленькою метою викликав таке жваве обговорення. Ми порушили ті проблеми, які реально існують, які, на жаль, цей законопроект не вирішує. Але я сподіваюся, як сказав мій колега, що ми побачимо після сьогоднішнього обговорення нові законопроекти, які дадуть можливість вирішити саме ті питання, які були порушені: щодо недобросовісних забудовників, послуг з цілительства і реклами лікарських засобів.

Але зараз ми говоримо зовсім про інше. Думаю, що ми зможемо відділити котлету окремо, мухи окремо, як то кажуть, і проголосуємо. Так як у законопроекті це буквально одна фраза, прошу його підтримати за основу та в цілому.

Буду дуже вдячний. Сподіваюся, що це лише початок великої роботи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу заходити до залу і займати робочі місця. Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) за основу та в цілому. Прошу проголосувати.

Олеже, відбувається голосування. Прошу підтримати. Голосуємо. «За» – 215.

Поставлю на повернення. Запросіть депутатів до залу. Колеги, не вистачає 11 голосів, прошу запросити депутатів до залу. Усі, хто в кулуарах, прошу запросити на робочі місця. Прошу підготуватися до голосування. Колеги, ви бачите, кожен голос має значення. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування проекту закону №4924. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 220.

Є потенціал.

Хлопці, зараз поставлю втретє. Я переконливо прошу голів фракцій мобілізувати депутатів своїх фракцій.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» — 93, «Народний фронт» — 52, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 20, Радикальної партії — 16, «Батьківщина» — 13, «Воля народу» — 3, «Відродження» — 2.

Отже, колеги, прошу підготуватися і зайняти робочі місця. Ви бачите, що кожен голос має значення для голосування. Пане міністре, йде голосування, не відволікайте депутатів, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію – повернутися до розгляду проекту закону №4924. Прошу проголосувати.

(3a) - 220.

Колеги, у нас ϵ варіант або на повторне перше, або суб'єкту... Добре, я поставлю за основу, колеги.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) за основу. Прошу проголосувати за основу. Ми зможемо всі поправки внести між першим і другим читаннями.

(3a) - 223.

Уже я ставив.

Добре, ще раз, колеги! Наступна наша пропозиція прийняти за основу. Зараз ще раз поставлю про повернення до голосування за основу. Якщо буде воля залу повернутися, будемо голосувати за основу. Будь ласка, кожен займіть своє робоче місце.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за основу проекту закону №4924. Прошу голосувати, колеги.

((3a)) - 223.

Тепер, колеги, голосуємо пропозицію про направлення до комітету на доопрацювання. Давайте сконцентруємося навколо цього питання. Колеги, будь ласка, кожен голос має значення. Я ставлю пропозицію, щоб проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо удосконалення регулювання реклами послуг народної медицини (цілительства), послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, об'єктів будівництва, цінних паперів та фондового ринку на радіо» (№4924) повернути до комітету на доопрацювання. Давайте об'єднаємося навколо цієї пропозиції. Голосуємо.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Переходимо до заключного законопроекту тематичного дня блоку питань засобів масової інформації та реклами. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо строку зберігання передач» (№5607). Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

 $\ll 3a \gg -167$.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Різаненка Павла Олександровича. Пане Павле, будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо строку зберігання передач».

Для розуміння проект дуже простий. У ньому пропонується цифру і слово «14 днів» замінити словами «одного року». Але цей законопроект стосується терміну зберігання записів аудіо-, радіо- та телетрансляцій. Чинна стаття 48 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» передбачає, що такі аудіо- і відеозаписи трансляцій телерадіопередач зберігаються лише два тижні. Але при цьому нагадаю, що стаття 32 Конституції України гарантує громадянам судовий захист права спростовувати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та права вимагати вилучення будь-якої інформації, а також право на відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням такої недостовірної інформації. Водночає стаття 258 Цивільного кодексу встановлює термін позовної давності, в межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

Саме у справах про спростування недостовірної інформації, поміщеної у засобах масової інформації, такий термін позовної давності становить один рік. До чого така ситуація призводить на практиці? Цей законопроект був ініційований саме практичним досвідом, він стосується будь-якого громадянина. Більшість людей — це публічні особи, вони не раз мали справи з поширенням якоїсь недостовірної або неточної інформації у засобах масової інформації.

Так ось, якщо ви збираєтеся або будь-який пересічний громадянин хоче подати позов про спростування інформації, то він повинен це зробити не те, що у двотижневий термін, а й суд повинен винести ухвалу для того, щоб вилучити цей запис, і він був долучений як доказ до справи. Якщо цього не відбувається (на практиці так досить часто), то відповідно людина втрачає право на захист.

Порушувалося питання щодо того, що, можливо, це потребує якихось додаткових видатків. У дійсності на сьогодні технології уможливлюють зберігати цифрові, набагато більші обсяги записів, і це не проблема.

Комітет підтримав законопроект у першому читанні. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради також підтримало його в першому читані.

Колеги, прохання підтримати даний законопроект. Я не думаю, що він ϵ ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторія Петрівна. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, законопроект дуже простий. У ньому пропонується лише одна поправка. Як сказав автор законопроекту, цифру і слово «14 днів» замінити словами «одного року».

Справа в тому, що, дійсно, впродовж 14 днів не кожен має можливість швидко відреагувати і спростувати певну інформацію. Без оцієї офіційної інформації фактично спростування не буде діяти, якщо ви захочете оскаржити ті чи інші речі, які про вас сказали на телеканалах.

Один рік, можливо, це завеликий термін, але давайте ми це розглянемо у вигляді поправок до другого читання: 14 днів, як правильно говорить автор законопроєкту, точно замалий термін для того, аби можна було б відреагувати на порушення, зокрема, такі як честь, гідність та інші речі. Тому рішення комітету Верховній Ради — прийняти даний законопроєкт у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис: два – за, два – проти. Будь ласка, Шинькович. Увімкніть мікрофон. ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №189, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні колеги, фракція «Блок Петра Порошенка» доручила мені повідомити, що підтримує вказаний законопроєкт. Він, дійсно, спрямований на посилення захисту конституційних прав громадян України, тому що термін 14 днів зберігання записів публічних повідомлень засобів масової інформації, звичайно, недостатній, коли мова йде про відстоювання своїх прав, коли потрібно провести відповідну процедуру і коли людина, яка хоче захистити свої права, не має підтвердження, і засоби масової інформації можуть відмовити, тому що насправді сьогодні закон їх зобов'язує зберігати лише 14 днів.

Тому закликаємо всіх наших колег, незалежно від того, що нас тут недостатньо в залі, проект закону №5607 прийняти за основу. Ми зможемо, якщо буде потреба, доопрацювати його під час підготовки до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мосійчук Ігор Володимирович від Радикальної партії передає слово Андрію Лозовому. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Думаю, що більшості наших глядачів у принципі цікавий цей законопроект, але наведу простий приклад. Кожний божий день мільйонам українців бреше рупор Кремля — телеканал «Інтер», власниками якого є недобитки режиму Януковича — Сергій Льовочкін і Дмитро Фірташ, а також великий пакет акцій належить першому каналу російського телебачення, відповідно напряму належить Кремлю.

Кожний божий день «Інтер» бреше. Кожного вечора в новинах показують ніяку інфузорію, у якої прізвище схоже на Чарлі Чаплін, яка розказує дурниці про Радикальну партію. Стравлюють українців між собою.

Генеральний продюсер телеканала пані Безлюдна є головним виконавцем однієї з наймасштабнійших прокремлівських провокацій останнього часу — так званої акції «Бессмертный полк», насправді,

смертний, коли, паразитуючи на почуттях частини людей похилого віку, просто намагаються викривити події, стравити українців. Ми бачимо, що системно на каналі «Інтер» показують кінофільми, в яких є чітка російська пропаганда, концерти російських зірок, які виступають в окупованому Криму і так званих «ДНР», «ЛНР», систематично показують Ані Лорак і Таю Повалій та інших зрадників, які манкурти без роду, без племені зрадили Україну і тішать окупантів, замість того щоб поїхати, як Злата Огнєвіч, Настя Приходько, до наших солдат на передову і там подякувати їм за їхній подвиг заради України піснею.

Телеканал «Інтер» це приклад інформаційного тероризму проти українців під час війни. Телеканал «Інтер» має бути закритим. Генеральний продюсер, московський провокатор пані Безлюдна негайно мусить бути арештована СБУ за тероризм.

Власники телеканала так само повинні отримати покарання...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Будь ласка, народний депутат Івченко від фракції «Батьківщина». Прошу вас представити позицію вашої фракції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні народні депутати, це цілком технічний законопроект, який пов'язаний з тим, що за вимогами статті 258 Цивільного кодексу позовна давність у справах, які стосуються захисту честі і гідності і щодо спростування недостовірної інформації, передбачається один рік.

Саме тому пропозиція внести зміни до статті 48, щоб відповідні телеканали зберігали протягом одного року, а не 14 днів, усі записи, абсолютно логічна і дасть можливість захистити особі своє право гідності у відповідних судових процесах.

Я не бачу тут проблем, щоб цей законопроект голосувався і в цілому, адже відповідно до Регламенту Верховної Ради, якщо законопроект стосується однієї статті, то його можна проголосувати за основу та в цілому. Немає чого його віддавати знову до комітету.

Фракція «Батьківщина» на своєму засіданні розглядала цей законопроект і буде за нього одностайно голосувати.

Але, крім того, я пропоную, щоб ми, дійсно, наклали персональні санкції на всіх тих, хто сьогодні нищить Україну, хто працював на режим Януковича. Давайте будемо державниками і першого, хто це робить, пана Ахметова, внесемо до цього списку. Не треба ховатися і вигороджувати своїх грантодавців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Помазанов Андрій Віталійович. Прошу лаконічно максимально, якщо можна. Увімкніть мікрофон Помазанова.

ПОМАЗАНОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дуже дякую, пане Голово. Буду намагатися без лозунгів, лаконічно, суто за законом.

У цьому законопроекті, дійсно, порушена велика юридична проблема. І ті, які стикалися із судовими позовами про захист честі і гідності, розуміють, що єдине, що треба зробити в цих судових процесах, це, дійсно, довести, що інформація була поширена і є негативною, недостовірною.

Іноді за строком зберігання у 14 днів виникає проблема з тим, що довести те, що така інформація була поширена, навіть якщо ми бачимо персони на відео і що хто сказав, де-юре цей доказ втрачається через 14 днів, і юридично довести стає практично неможливо.

Тому, шановні колеги, у принципі цей законопроект заслуговує на увагу, для того щоб ми прийняли його в першому читанні. Але всетаки що стосується строку — один рік зберігання, думаю, що тут треба провести ще додаткові дискусії і консультації, оскільки, можливо, така кількість інформації, відеоматеріалів, яка виробляється кожного дня телерадіоорганізаціями, буде завелика за обсягом. Тому, можливо, до другого читання ми зможемо цей строк впорядкувати. Думаю, що ті люди, які вважають, що інформація про них поширена телерадіоорганізаціями на телебаченні, на радіо є недостовірною, негативною, у принципі від місяця до півроку матимуть змогу, власне, звернутися до суду і витребувати цей документ як оригінал, як доказ у справі про

те, що така інформація шкодить їхній діловій репутації і, власне, зможуть захистити свою честь і гідність.

Тому пропоную голосувати лише в першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ми завершили обговорення. Я прошу запросити депутатів до залу. Через 1 хвилину перейдемо до прийняття рішення. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Від депутатської групи «Воля народу» Сергій Мельничук, 1 хвилина. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Шановний український народе! Дійсно, захист особистих прав і гідності — це велика проблема. Я сам не раз стикався з цією інформацією. До мене надійшла інформація про одного з наших колег, що він має громадянство Німеччини. Ця інформація вже поширюється серед журналістів, і далі створюватиметься інформаційний шум. То я хотів би, щоб цей депутат, який присутній тут, у залі, спростував чи підтвердив своє громадянство України і громадянство Німеччини. Це пан Розенблат. Пане Розенблат, якщо ви можете спростувати, що у вас немає громадянства Німеччини, скажіть, будь ласка. Якщо є, то підтвердіть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Я прошу зайняти робочі місця.

Поставлю на голосування так, як подав комітет, – лише за основу.

Вам зараз надати слово для репліки? Колеги, займаємо робочі місця. Був виступ не за темою, але згадане прізвище Розенблата. Будь ласка, Розенблат, 1 хвилина для репліки.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Це вже не перший раз така провокація про те, що в мене є іноземне громадянство. Тут один депутат

нещодавно також виступав, що мені треба буде при перетині кордону здати ізраїльський паспорт.

Однак хочу вас запевнити. Я все життя був громадянином єдиної країни — України. Я ніколи в житті не мав іншого паспорта, ніколи в житті не мав, вибачте, і не подавав заяви до посольства, щоб там отримати інше громадянство. Я був, є і залишусь громадянином однієї країни — України! І паспорта ніколи не отримував.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо строку зберігання передач» (№5607) за основу. Голосуємо колеги.

(3a) - 215.

Зараз я поставлю на повернення.

Колеги, будь ласка, зайдіть до залу, підготуйтеся до голосування.

Ставлю пропозицію повернутися до проекту закону №5607. Прошу всіх проголосувати.

(3a) - 217.

Колеги, та сама історія. У кого не працює пульт? Ну, сядьте на будь-яке інше місце. Дивіться, скільки вільних місць. Я ще раз поставлю на повернення... Усе нормально, так? Колеги, прошу сконцентруватися.

Я ставлю пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №5607. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 218.

Ставлю наступну пропозицію — до комітету на доопрацювання. Прошу навколо цієї пропозиції об'єднатися. Ну, а що робити? Колеги, я ставлю пропозицію проект закону №5607 до комітету на... (Шум у залі).

Добре, я поставлю останній раз на повернення. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за основу проекту закону №5607. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 232.

Повернулися.

Колеги, залишайтеся на місцях. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону №5607 за основу. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

((3a)) - 224.

Два голоси. Я бачу.

Колеги, я ще раз ставлю на повернення і відразу за основу. Прошу проголосувати за повернення до проекту №5607. Прошу підтримати.

((3a)) - 227.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо строку зберігання передач» (№5607) за основу. Прошу підтримати. Кожен голос має значення. Голосуємо.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Колеги, наступний законопроект також дуже важливий. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» (№2897). Є загальна позиція, щоб ми проголосували пропозицію про повернення до комітету на доопрацювання. Тому прошу зараз поставити його на розгляд.

Прошу розглянути його за скороченою процедурою. Голосуємо, колеги.

(3a) - 176.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Кожем'якіна Андрія Анатолійовича. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Як співавтор і голова комітету хочу коротко

представити законопроект №2897, розглянутий на засіданні комітету ще 16 березня 2016 року. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» дуже важливий для всіх правоохоронних органів, адже його прийняття дасть можливість значно зменшити навантаження в розслідуванні кримінальних проваджень слідчого чи прокурора.

Необхідність прийняття цього проекту обумовлена, по-перше, міжнародним зобов'язанням нашої держави щодо реформування кримінальної юстиції і, по-друге, необхідністю синхронізації реформованої галузі кримінального процесуального законодавства із галуззю матеріального (кримінального) законодавства. Для досягнення вказаних цілей запропоновано ввести до чинного кримінального законодавства України інститут кримінальних проступків. Особливу частину Кримінального кодексу України поділити на дві Книги. Книга 1 — «Злочини» і книга 2 — «Кримінальні проступки». До Загальної частини Кримінального кодексу України внести зміни, які випливають із запровадження інституту кримінальних проступків і таке інше.

Але, до речі, підготовка цього законопроекту — це приклад того, як повинні готуватися законопроекти у Верховній Раді. Так, довго, дійсно, один рік. Але це була насправді плідна робота зі всіма юридичними інституціями України, зокрема, академіями, Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки України. Більше того, ми двічі були в Раді Європи для того, щоб нам експерти провели експертизу і порекомендували, як правильно сьогодні підійти до цього питання для того, щоб прийняти цей законопроект. Але на засіданні комітету прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу. Однак коли ми провели консультації з Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки України, Генеральною прокуратурою (до речі, Генеральний прокурор є також автором цього законопроекту, коли був депутатом), дійшли висновку, що цей законопроект треба доопрацювати і зробити більш якісним і професійним.

Тому ϵ пропозиція направити даний законопроект на повторне перше читання і прошу вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте ми оперативно проведемо обговорення.

Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні: два — за, два — проти, щоб ми не втратили голосів. Будь ласка, дуже коротко.

Острікова передає слово Олені Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, дійсно, цей законопроект концептуально дуже непростий для сприйняття, тому що він потребує взагалі переосмислення поняття злочину і, я навіть сказала б, декриміналізації цілого ряду злочинів. Тому що дуже давно Рада Європи і, зокрема, Європейський суд з прав людини, який розглядав дуже багато справ проти України, наголошували на тому, що навіть наші адміністративні правопорушення за своєю суттю мають кримінальний характер.

Створення окремого такого поняття, як кримінальні проступки, передбачає, що ми фактично зменшимо навантаження на наші правоохоронні органи. Тому що в 2016 рік відкрито 200 тисяч кримінальних проваджень, з них лише четверта частина — тяжкі і особливо тяжкі, 40 відсотків кримінальних проваджень — легкі злочини, зокрема легкі тілесні ушкодження або крадіжки незначного розміру. Але для слідчих це потребує значних зусиль. Вони витрачають на це точно такий саме час, як і на розслідування кримінальних злочинів, які могли б за цей час фактично здійснювати належне розслідування тяжких злочинів і тим самим зменшувати злочинність в нашій країні. Цей законопроект дуже великий за обсягом і має цілий ряд певних проблематик.

Однак я одразу попереджаю Міністерство внутрішніх справ про те, що нам відомо, що у вас є інший законопроект, яким ви фактично хочете повернути Кримінальний кодекс 60-х років Радянського Союзу і розглядати кримінальні проступки в порядку протокольного провадження, і позбавити людей можливості захисту. Ми цього не допустимо, навіть якщо цей проект буде направлено на доопрацювання. Ми працюватимемо над тим, щоб люди могли себе захистити і щоб новий інститут кримінальних проступків спростив і дегуманізував кримінальну відповідальність у цій країні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи не буде заперечень, якщо я наступним трьом промовцям надам не по 2 хвилини, а по 1, бо ми просто втратимо голоси?

Будь ласка, Велікін Олег Маркович, «Блок Петра Порошенка», 1 хвилина. Увімкніть мікрофон.

ВЕЛІКІН О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Валерію Пацкану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Валерію, будь ласка.

ПАЦКАН В.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, прошу вас зрозуміти, що такий закон нам вкрай необхідний, тому наша фракція буде підтримувати. Але я знаю, що наші колеги з комітету їздили спеціально до Ради Європи, проводили консультації, і в цьому законопроекті є багато норм, які вже не відповідають європейським нормам. Ми просимо вас, пане Голово, від нашої фракції поставити проект закону на повторне перше читання для доопрацювання в комітеті. Це буде правильно. Тому що ми врегулюємо норми законодавства, які там уже застарілі, відкоригуємо певні моменти, і тоді такий закон пройде в залі, і ми будемо мати новий закон, який відповідатиме європейським нормам і українським реаліям та українському законодавству. Прошу підтримати в першому читанні повернення до комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Помазанов Андрій Віталійович.

ПОМАЗАНОВ А.В. Шановні колеги, у даному випадку пропоную погодитися з першим промовцем, співавтором цього законопроекту. Звичайно, цей проект має велику мету, і такі ідеї змін до кримінального, кримінального процесуального законодавства повинні бути, але, думаю, що над цим законопроектом ще треба працювати

і працювати. Тому давайте повернемо його на повторне перше читання і надамо право також іншим суб'єктам права законодавчої ініціативи також звертатися з альтернативними законопроектами. У принципі всі ті лякалки, які деякі виступаючі тут розказують, що хтось чогось не допустить, — не треба такого казати.

Думаю, це виключно ваші думки. Усі суб'єкти права законодавчої ініціативи мають право подавати альтернативні законопроекти, і вже зал визначатиметься, хто буде підтримувати ті доопрацьовані комітетом законопроекти, а не конкретно одна фракція, яка не може впоратися із власними проблемами у Львові.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, заключний виступ. Через 1 хвилину переходимо до голосування. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Заключний виступ – Власенко Сергій Володимирович, 1 хвилина.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Андрію Володимировичу. Прошу підтримати позицію голови комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися до голосування. Я поставлю пропозицію, яку озвучив голова комітету з трибуни Верховної Ради, добре?

Отже, ставлю першу пропозицію — за основу, потім — комітету на доопрацювання. Але нагадаю, що мобілізуюча і спільна позиція — це до комітету на доопрацювання.

Ставлю на голосування першу пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» (№2897) за основу. Хто підтримує, прошу голосувати.

(3a) - 113.

Рішення не прийнято.

I наступна пропозиція, яку запропонував комітет, є компромісною — повернути до комітету для підготовки на повторне перше читання. Отже, ставлю на голосування пропозицію комітету про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» (№2897) до комітету для підготовки на повторне перше читання. Це спільна позиція. Голосуємо, колеги.

(3a) - 214.

Я поставлю зараз пропозицію повернутися до цієї... Колеги, будь ласка, мобілізуйтеся. Ставлю пропозицію повернутися до голосування про направлення на повторне перше читання проекту закону №2897. Якщо не пройде, поставлю пропозицію повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

(3a) - 215.

Колеги, наступна пропозиція: повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Підходить, так? Може бути такий формат?

Колеги, зайдіть до залу, давайте приймемо рішення.

Ставлю на голосування пропозицію повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати.

(3a) - 216.

Колеги, порадьте, як бути? Комітете, Антоне! Ще раз повернутися? Ще раз ставити на повернення?

Колеги, я ще раз поставлю на повернення до голосування. Ми вичерпали весь перелік... (Шум у залі). Тоді буде відхилений. Останнє голосування про повернення. Якщо не буде голосів, він буде відхилений. Голова комітету каже, що потім треба буде рік, щоб знову до нього повернутися.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №2897. Прошу проголосувати.

 $\ll 3a \gg -212$.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків» (№2897) відхилено.

Колеги, відповідно до Регламенту я закриваю ранкове... Перепрошую, перепрошую, колеги!

Олеже, я не закрив ще. Колеги, була заява від двох фракцій на перерву. Я її не оголосив, це моя помилка, тому що був надто зосереджений на законодавчому процесі. Надати зараз чи відразу о 16 годині? Вибачте, будь ласка. Просто я був надто зосереджений на законодавчому процесі і не озвучив вашої заяви від двох фракцій. О 16 годині або тоді, коли ви скажете, вона буде озвучена і надане слово.

Отже, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині запрошую всіх прибути до залу для продовження нашої роботи.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

БАКУМЕНКО О.Б. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу вважати результати мого голосування щодо законопроекту №6437 «за»;

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»: «З поважних причин я не була присутньою 23 травня 2017 року під час голосування щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (№6437) за основу та в цілому.

У зв'язку з цим прошу Вас вважати результатом мого голосування «за» щодо зазначеного проекту».

КУЧЕР М.І. (одномандатний виборчий округ №17, Вінницька область, самовисуванець): «У зв'язку з неспрацюванням системи «Рада» прошу зарахувати мій голос «за» під час голосування в цілому за проект закону №5313»;

ПОБЕР І.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу зарахувати мій голос «за» щодо проєкту закону №5313»;

СОЛОД Ю.В., одномандатний виборчий округ №47, Донецька область, політична партія «Опозиційний блок»: «З поважних причин я не був присутнім 23 травня 2017 року під час голосування щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (№6437) за основу та в цілому.

У зв'язку з цим прошу Вас вважати результатом мого голосування «за» щодо зазначеного проекту».

ЧУМАК В.В. (одномандатний виборчий округ №214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»): «У зв'язку з неспрацюванням системи «Рада» прошу зарахувати мій голос «за» під час голосування в цілому за проект закону №5313».